

Judikatūras krājums

ĢENERĀLADVOKĀTES ELEANORAS ŠARPSTONES
[*ELEANOR SHARPSTON*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2018. gada 25. jūlijā¹

Lieta C-377/16

**Spānijas Karaliste
pret**

Eiropas Parlamentu

Uzaicinājums izteikt ieinteresētību – Līgumdarbinieki – Autovadītāji – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – 21. un 22. pants – Regula Nr. 1 – 1., 2. un 6. pants – Valodu lietošana ES iestādēs – ES Civildienesta noteikumi – 1.d pants – Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība – 82. pants – Diskriminācija valodas dēļ

1. Ar šo prasību, kas celta, pamatojoties uz LESD 263. pantu, Spānija lūdz atcelt Eiropas Parlamenta uzaicinājumu izteikt ieinteresētību tām personām, kas vēlas tikt pieņemtas darbā autovadītāja amatā (“uzaicinājums kandidātiem”). Spānija norāda, ka ar šo uzaicinājumu kandidātiem ir pārkāpti Regulas Nr. 1² noteikumi, kuros noteikta valodu lietošana ES iestādēs saistībā ar saziņu starp kandidātiem un Eiropas Personāla atlasē biroju (*EPSO*), un ka noteikumi, kuros noteiktas prasības kandidātiem par angļu, franču vai vācu valodu kā otrās valodas prasmi, ir uzskatāmi par diskriminējošiem un ir aizliegti gan saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu,³ gan ES Civildienesta noteikumiem un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību⁴.

2. Parlaments noliedz šos apgalvojumus un norāda, ka Tiesai šī prasība būtu jānoraida⁵.

1 Orģinālvaloda – angļu.

2 Padomes Regula Nr. 1 (1958. gada 15. aprģlis), ar ko nosaka Eiropas Ekonomģkas kopienā lietojamās valodas (OV, Īpašģis izdevums latviešu valodā: Nodaļa 01 Sģjums 001, 3. lpp.), ar grozģjumiem.

3 OV 2010, C 83, 389. lpp. (turpmāk tekstā – “Harta”).

4 Padomes Regula Nr. 31 (EEK), 11 (EAK), ar kuru nosaka Eiropas Ekonomģkas kopģnas un Eiropas Atomenerģģjas kopģnas Civildienesta noteikumus un pārģjo darbinģku nodarbināšanas kārtģbu (OV, Speciālizdevums angļu valodā, 1959–1962(I), 135. lpp.), ar grozģjumiem (turpmāk tekstā – “Civildienesta noteikumi”).

5 Lģdzģga rakstura apsvērumģ ir izģteikti lietā C-621/16 P, Komisģja/Itālijģ, kuru šobrģd izskata Tģesa. Vairģki problģmjautģjumi, kas norģdģti minģtajģ lietģ, daudzģviet ir identģski vai lģdzģģģi šajģ lietģ norģdģtajģiem. Mans kolģģģģģ ģenerģladģvokģts M. Bobeks [*M. Bobek*] savus secinģjumus šajģ lietģ snģģģ 2018. gada 25. jūlijģ.

3. Eiropas Savienībā, kuras devīze ir *“in varietate concordia”* un kurā pārvietošanās brīvība ir viena no pamattiesībām, valodai var būt īpaši svarīga loma⁶. Tomēr, ja Eiropas projekts vēlas attīstīties arī turpmāk, ir jāatzīst mūsdienu pasaules realitāte, it īpaši ņemot vērā, ka šobrīd no 24 oficiālajām valodām ir iespējams izveidot 552 valodu pāru kombinācijas⁷. Šajos secinājumos būtībā tiks skarts tieši šis problēmjautājums.

Tiesiskais regulējums

Līgums par Eiropas Savienību

4. LES 3. panta 3. punktā tiktāl, ciktāl tas ir būtiski šiem secinājumiem, ir noteikts:

“[..]

[Eiropas Savienība] respektē savu kultūru un valodu daudzveidību un nodrošina Eiropas kultūras mantojuma aizsardzību un sekmēšanu.”

Līgums par Eiropas Savienības darbību

5. LESD 24. pantā ir noteikts:

“[..]

Ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības rakstiski vērsties pie jebkuras no iestādēm vai struktūrām, kas minētas šajā pantā vai Līguma par Eiropas Savienību 13. pantā [8], kādā no minētā Līguma 55. panta 1. punktā minētajām valodām [9] un saņemt atbildi tajā pašā valodā.”

6. Saskaņā ar LESD 342. pantu:

“Noteikumus par valodu lietošanu Savienības iestādēs, neskarot Eiropas Savienības Tiesas statūtu noteikumus, ar vienprātīgu lēmumu, pieņemot regulas, paredz Padome.”

Harta

7. Hartas 21. panta 1. punktā ir noteikts, ka:

“Aizliegta jebkāda veida diskriminācija, tostarp diskriminācija dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpatnību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu dēļ, diskriminācija saistībā ar piederību pie nacionālās minoritātes, diskriminācija īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ.”

6 Šajā ziņā skat. spriedumu, 1985. gada 11. jūlijs, *Mutsch*, 137/84, EU:C:1985:335, 11. punkts. Eruditu un aizraujošu Eiropas Savienībā lietojamo valodu lingvistiskās un kultūras vides analīzi skat. Dorren, G., *Lingo – A language spotter's guide to Europe*, Profile Books, Londona, 2014.

7 Oficiālās valodas šobrīd ir angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovaku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodas. Skat. Regulas Nr. 1 1. pantu, kas nesēn grozīts ar Padomes Regulu (ES) Nr. 517/2013 (2013. gada 13. maijs), ar ko pielāgo dažas regulas un lēmumus brīvas preču aprites, personu pārvietošanās brīvības, uzņēmējdarbības tiesību, konkurences politikas, lauksaimniecības, pārtikas nekaitīguma, veterinārijas un fitosanitārijas politikas, transporta politikas, enerģētikas, nodokļu, statistikas, Eiropas komunikāciju tīklu, tiesu iestāžu un pamattiesību, tiesiskuma, brīvības un drošības, vides, mītas savienības, ārējo attiecību, ārpolitikas, drošības un aizsardzības politikas un iestāžu jomā saistībā ar Horvātijas Republikas pievienošanu (OV 2013, L 158, 1. lpp.).

8 Tostarp Parlamentā.

9 Minētās valodas ir identiskas iepriekš 7. zemsvītras piezīmē minētajām.

8. Atbilstoši Hartas 22. pantam:

“Savienība respektē kultūru, reliģiju un valodu daudzveidību.”

Regula Nr. 1

9. Ar Regulu Nr. 1 Padome izmantoja (šobrīd) tai LESD 342. pantā noteiktās pilnvaras pieņemt tostarp noteikumus par valodu lietojumu Eiropas Savienības iestādēs. Šobrīd spēkā esošajā redakcijā šajā regulā ir noteikts:

“1. Savienības iestāžu oficiālās valodas un darba valodas ir angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valoda.

2. Dokumentus, ko dalībvalsts vai dalībvalsts jurisdikcijā esoša persona sūta [Eiropas Savienības] iestādēm, var sagatavot jebkurā no sūtītāja izraudzītajām oficiālajām valodām. Atbildi sagatavo tajā pašā valodā.

3. Dokumentus, ko [Eiropas Savienības] iestāde sūta dalībvalstij vai dalībvalsts jurisdikcijā esošai personai, sagatavo attiecīgās dalībvalsts valodā.

4. Regulas un citus vispārēji piemērojamus dokumentus izstrādā oficiālajās valodās.

5. *Eiropas Savienības Oficiālo Vēstnesi* publicē visās oficiālajās valodās.

6. [Eiropas Savienības] iestādes savos reglamentos var noteikt, kuras valodas ir lietojamas īpašos gadījumos.

7. Tiesas tiesvedībā izmantojamās valodas nosaka Tiesas reglamentā.

8. Ja dalībvalstij ir vairāk nekā viena oficiālā valoda, pēc attiecīgās valsts pieprasījuma valodas lietojumu reglamentē tās tiesību aktu vispārīgie noteikumi.”

ES Civildienesta noteikumi un Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība

10. Civildienesta noteikumu 1. pantā ir noteikts:

“Šie Civildienesta noteikumi attiecas uz Savienības ierēdņiem.”

11. Saskaņā ar 1.a panta 1. punktu:

“Šajos Civildienesta noteikumos “Savienības ierēdnis” ir jebkura persona, kura, kā noteikts šajos Civildienesta noteikumos, ar tiesību aktu, kuru izdevusi šīs iestādes iecelējinstītūcija, ir iecelta kādas Savienības iestādes štata pastāvīgā amatā.”

12. 1.d pantā ir noteikts:

“1. Piemērojot šos Civildienesta noteikumus, diskriminācija jebkāda iemesla dēļ, piemēram, dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpašību, valodas, reliģijas vai ticības, politisko vai citu uzskatu, piederības nacionālajai minoritātei, veiksmes, dzimšanas, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ, ir aizliegta.

[..]

6. Ievērojot nediskriminācijas principu un proporcionalitātes [samērīguma] principu, jebkādam to piemērošanas ierobežojumam jāsniedz objektīvs un saprātīgs pamatojums un tā mērķim jābūt likumīgam darbinieku politikas vispārējās interesēs. [..]”

13. Civildienesta noteikumu 5. panta 1. punktā ir noteikts, ka amati, uz kuriem attiecas Civildienesta noteikumi, ir klasificējami atbilstoši to pienākumu būtībai un svarīgumam, kas ir tiem piekritīgi. 5. panta 4. punktā ir noteikts, ka amata veidu tabula ir norādīta I pielikumā.

14. Civildienesta noteikumu III sadaļas 1. nodaļas nosaukums ir “Iecelšana amatā”. Nodaļa ietver 27.–34. pantu. 27. pantā ir noteikts:

“Iecelšana amatā ir virzīta uz to, lai iestāde saņemtu pakalpojumus, ko sniedz visspējīgākie, visefektīvākie un visgodprātīgākie ierēdņi, kas iecelti amatā, ņemot vērā pēc iespējas plašāku ģeogrāfisko teritoriju, un izraudzīti no Savienības dalībvalstu pilsoņiem. Neviens amats netiek rezervēts kādas konkrētas dalībvalsts pilsoņiem.

[..]”

15. Saskaņā ar 28. pantu:

“Ierēdņi var iecelt amatā tikai ar nosacījumu, ka:

[..]

f) viņš sniedz pierādījumu tam, ka viņam ir labas kādas Savienības valodas zināšanas un apmierinošas kādas citas Savienības valodas zināšanas apjomā, kādā tas vajadzīgs viņa pienākumu veikšanai.”

16. Civildienesta noteikumu III pielikuma nosaukums ir “Konkursi”. Tajā ir iekļauti vairāki detalizēti noteikumi par to, kā jāorganizē konkursi ierēdņu iecelšanai amatā.

17. Civildienesta noteikumiem ir pievienots dokuments “Eiropas Savienības Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtība” (turpmāk tekstā – “PDNK”). Šo noteikumu 1. pantā ir noteikts, ka līgumdarbinieki ir to darbinieku skaitā, kurus Eiropas Savienība ir pieņēmusi darbā saskaņā ar līgumu.

18. PDNK 3.a panta 1. punktā ir noteikts:

“Šajā nodarbināšanas kārtībā “līgumdarbinieki” ir darbinieki, kuri nav iecelti amatā, kas iekļauts attiecīgās iestādes budžeta iedaļai pievienotajā amatu sarakstā, un kuri ir pieņemti uz pilnu darba laiku vai uz nepilnu darba laiku: a) kādā iestādē, lai veiktu manuālus vai administratīvā atbalsta pakalpojumu uzdevumus. [..]”

19. Saskaņā ar PDNK 3.b pantu:

“Šajā nodarbināšanas kārtībā “līgumdarbinieki palīguzdevumiem” ir darbinieki, kas pieņemti darbā iestādē [..]:

[..]

b) pēc tam, kad ir pārbaudītas iespējas iecelt pagaidu amatā kādu no iestādes ierēdņiem, lai aizstātu atsevišķas personas, kuras pašlaik nav spējīgas veikt savus pienākumus. [..]”

20. PDNK 80. pantā ir noteikti vairāki ar līgumdarbiniekiem saistīti vispārīgi noteikumi. Šī panta 1. punktā konkrēti ir noteikts, ka līgumdarbinieki ir iedalāmi četrās funkciju grupās, kas atbilst veicamajiem pienākumiem. Saskaņā ar 2. punktu I funkciju grupas darba pienākumi ir aprakstīti kā “manuālie un administratīvie atbalsta dienesta uzdevumi, ko veic ierēdņu vai pagaidu darbinieku uzraudzībā”. 4. punktā ir noteikts, ka pēc analogijas ir piemērojams Civildienesta noteikumu 1.d pants.

21. PDNK 3. nodaļas nosaukums ir “Darba tiesisko attiecību nodibināšana”, un šī nodaļa ietver 82.–84. pantu. Tiktāl, ciktāl tas ir svarīgi konkrētajā lietā, 82. pantā ir noteikts:

“1. Līgumdarbiniekus izvēlas, aptverot pēc iespējas plašāku ģeogrāfisko teritoriju, no Eiropas Savienības dalībvalstu pilsoņiem, neatkarīgi no viņu rases vai etniskās izcelsmes, politiskajiem, filozofiskajiem vai reliģiskajiem uzskatiem, dzimuma vai seksuālās orientācijas, neņemot vērā viņu ģimenes stāvokli.

[..]

3. Līgumdarbinieku var pieņemt darbā vienīgi ar nosacījumu, ka:

[..]

e) viņš pierāda, ka viņam ir labas kādas Savienības valodas zināšanas un apmierinošas kādas citas Savienības valodas zināšanas apjomā, kas vajadzīgs viņa pienākumu veikšanai.

[..]

5. [EPSO] pēc pieprasījuma sniedz palīdzību dažādām iestādēm, lai atlasītu līgumdarbiniekus, jo īpaši, nosakot pārbaudes darbu saturu un organizējot atlases procedūras. Birojs nodrošina līgumdarbinieku atlases procedūras pārredzamību [pārskatāmību].

[..]”

22. PDNK 85. panta 1. punktā ir noteikts:

“3.a pantā minēto līgumdarbinieku līgumus var noslēgt uz noteiktu vismaz trīs mēnešu periodu un ne ilgāk kā uz pieciem gadiem. Līgumus var pagarināt ne vairāk kā vienu reizi uz noteiktu laiku, kas nepārsniedz piecus gadus. Pirmā līguma un pirmā pagarinājuma kopējais laiks nedrīkst būt mazāks kā seši mēneši I funkciju grupā un ne mazāks kā deviņi mēneši citās amatu grupās. Jebkura nākamā pagarināšana notiek uz nenoteiktu laiku.

[..]”

23. 88. pantā ir noteikts:

“Attiecībā uz 3.b pantā minētajiem līgumdarbiniekiem:

a) līgumus noslēdz uz noteiktu laiku; tos var pagarināt;

b) faktiskais nodarbinātības laiks iestādē, ietverot pagarinājuma laiku, nedrīkst pārsniegt sešus gadus.”

Fakti, tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

24. 2016. gada 11. aprīlī Parlamenta Prezidijs, ņemot vērā nesen notikušos teroristu uzbrukumus Briselē¹⁰, nolēma, ka transporta pakalpojumi deputātiem ir jānodrošina, izmantojot tikai iekšējos resursus. Pamatojoties uz šo lēmumu, Parlaments 2016. gada 14. aprīlī *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* publicēja uzaicinājumu izteikt ieinteresētību “Līgumdarbinieki – I funkciju grupa – Autovadītāji (V/S) – EP/CAST/S/16/2016”¹¹. Uzaicinājuma kandidātiem mērķis bija izveidot tādu kandidātu datubāzi, kuri varētu tikt pieņemti darbā kā I funkciju grupas līgumdarbinieki. Uzaicinājuma kandidātiem I sadaļā (ar nosaukumu “Ievads”) bija noteikts, ka pieejamas ir aptuveni 110 darbavietas, piebilstot, ka uzaicinājumā ir norādīts autovadītāja pienākumu apraksts un darbavietas galvenokārt atradīsies Briselē.

25. Uzaicinājuma kandidātiem II sadaļā “Pienākumu apraksts” bija noteikts šādi:

“Līgumdarbiniekam, strādājot ierēdņa vai pagaidu darbinieka uzraudzībā, būs jānodrošina autovadītāja pienākumu izpilde. Paredzamos pienākumus var rezumēt šādi:

- pārvadāt prominentas Eiropas Parlamenta personas, kā arī ierēdņus vai citus darbiniekus galvenokārt Briselē, Luksemburgā un Strasbūrā, kā arī citās dalībvalstīs un trešās valstīs,
- pārvadāt apmeklētājus (diplomātiskā korpusa pārstāvjus un citas personas),
- transportēt preces un dokumentus,
- transportēt pastu,
- nodrošināt transportlīdzekļa, jo īpaši tā tehnoloģiskā aprīkojuma, pareizu izmantošanu,
- nodrošināt pasažieru un preču drošību pārvadāšanas laikā, ievērojot valsts ceļu satiksmes noteikumus,
- ja nepieciešams, veikt iekraušanu un izkraušanu,
- ja nepieciešams, veikt administratīvus pienākumus un nodrošināt loģistikas atbalstu.

[..]”

26. Uzaicinājuma kandidātiem IV sadaļas nosaukums bija “Pieņemamības nosacījumi”. Šīs sadaļas C daļā bija norādītas kandidātam nepieciešamās valodu prasmes. Tajā bija pieprasīts, ka kandidātam ir jāpārzina vismaz divas Eiropas Savienības oficiālās valodas. Attiecībā uz tā saukto “galveno valodu” šajā daļā bija norādīts, ka kandidātam ir jābūt padziļinātai (vismaz C1 līmenis) prasmei vienā no 24 oficiālajām valodām. Attiecībā uz otro valodu bija norādīts, ka kandidātam ir jābūt pietiekamai (B2 līmenis) angļu, franču vai vācu valodas prasmei¹².

10 2016. gada 22. marta rītā Beļģijā notika trīs savstarpēji koordinēti pašnāvnieku spridzināšanas akti. Divi teroristiskie akti notika Zaventemas lidostā, savukārt trešais – Mālbēkas metro stacijā Briseles centrā. Tika nogalināti 32 civiliedzīvotāji un 3 noziedznieki un ievainoti vairāk nekā 300 cilvēku.

11 OV 2016, C 131A, 1. lpp. Uzaicinājums kandidātiem tika publicēts visās oficiālajās valodās.

12 Valodu prasmes līmeņi ir noteikti, pamatojoties uz Eiropas Kopīgajām pamatnostādnēm valodu apguvei. Skat. tālāk 45.–47. punktu.

27. Pamatojot otrās valodas izvēles ierobežojumu, IV sadaļas C daļā bija noteikts:

“Ievērojot Eiropas Savienības Tiesas (virspalātas) spriedumu lietā C-566/10 P, Itālijas Republika pret Komisiju, Eiropas Parlamentam ir jāpamato, kāpēc saistībā ar šo uzaicinājumu izteikt ieinteresētību tiek ierobežota otrās valodas izvēle, pieļaujot tikai ierobežotu skaitu Savienības oficiālo valodu.

Attiecīgi informējam kandidātus, ka šajā uzaicinājumā izteikt ieinteresētību trīs 2. valodas izvēles iespējas ir noteiktas saskaņā ar dienesta interesēm, kas prasa, lai jaunie darbā pieņemtie darbinieki nekavējoties varētu sākt strādāt un būtu spējīgi efektīvi sazināties savā ikdienas darbā.

Angļu, franču un vācu valoda joprojām ir visbiežāk lietotās valodas, ko nosaka ilgstošā to lietošanas prakse Eiropas Parlamenta iekšējā saziņā un dienesta vajadzības saistībā ar ārējo saziņu un dokumentu apriti. Turklāt 2013. gada novērtējuma ziņojumos 92 % no visiem darbiniekiem norādīja, ka viņiem ir angļu valodas zināšanas, 84 % – franču valodas zināšanas un 56 % no visiem darbiniekiem norādīja, ka viņiem ir vācu valodas zināšanas. Attiecībā uz pārējām oficiālajām valodām apmierinošas zināšanas norādīja mazāk nekā 50 % no visiem darbiniekiem.

Tādēļ, līdzsvarojot dienesta intereses un vajadzības un kandidātu spējas un ņemot vērā konkrēto jomu, uz kuru attiecas šī atlase, ir pamatoti rīkot pārbaudījumus šajās trijās valodās, lai nodrošinātu, ka visi kandidāti neatkarīgi no viņu pirmās oficiālās valodas vismaz vienu no šīm trim oficiālajām valodām pārvalda kā darba valodu.

Turklāt, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret visiem kandidātiem, tostarp pret tiem, kuru pirmā oficiālā valoda ir viena no minētajām trim valodām, ikvienam tiek prasīts pietiekamā līmenī prast otro valodu, kura ir viena no šīm trim valodām.

Šādā veidā novērtējot īpašās valodu prasmes, Eiropas Parlaments var konstatēt kandidātu spējas nekavējoties sākt strādāt vidē, kas lielā mērā atbilst reālajai situācijai, kādā viņiem būs jāstrādā.”

28. Uzaicinājumā kandidātiem bija sniegtas daudzas norādes uz *EPSO*¹³. Uzaicinājuma III sadaļā bija konkrēti norādīts, ka atlases procedūras “pārvaldību nodrošinās Eiropas Parlaments sadarbībā ar *EPSO*”, savukārt VI sadaļā bija norādīts, ka kandidātiem jāreģistrējas elektroniski *EPSO* tīmekļa vietnē.

29. Uzaicinājuma kandidātiem VIII sadaļā bija noteikts, ka to 300 kandidātu vārdi, kuri atlases beigās būs ieguvuši lielāko punktu skaitu un kuri atbildīs vispārīgajiem un īpašajiem nosacījumiem, kas izklāstīti uzaicinājumā kandidātiem, tiks iekļauti kandidātu datubāzē.

30. Uzaicinājuma kandidātiem IX sadaļā bija norādīts, ka līgums, kas tiks noslēgts ar kandidātiem, kuri būs veiksmīgi izturējuši atlasu, tiks sagatavots tostarp atbilstoši PDNK 3.a pantam. Līgums tiks slēgts uz vienu gadu un to varēs atjaunot uz vēl vienu gadu, kam, iespējams, var sekot otra atjaunošana uz nenoteiktu laiku.

31. Spānija lūdz Tiesu:

- atcelt uzaicinājumu izteikt ieinteresētību “Līgumdarbinieki – I funkciju grupa – Autovadītāji (V/S) – EP/CAST/S/16/2016” un dzēst datubāzi, kas izveidota atbilstoši šā uzaicinājuma VIII sadaļai, kā arī
- piespriest Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

13 *EPSO* tika izveidots ar Eiropas Parlamenta, Padomes, Komisijas, Tiesas, Revīzijas palātas, Ekonomikas un sociālo lietu komitejas, Reģionu komitejas un Eiropas ombuda Lēmumu 2002/620/EK (2002. gada 25. jūlijs) par Eiropas Kopienas Personāla atlases biroja izveidi (OV 2002, L 197, 53. lpp.).

32. Parlaments lūdz Tiesu:

- noraidīt prasību kā nepamatotu;
- noraidīt prasību dzēst ar uzaicinājumu kandidātiem saistīto datubāzi kā nepamatotu, kā arī
- piespriest prasītājam atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus, tostarp izdevumus, kas radušies Parlamentam.

33. Rakstiskos apsvērumus lietā ir iesnieguši Spānija un Parlaments. 2018. gada 25. aprīlī notikušajā tiesas sēdē abas puses sniedza mutvārdu apsvērumus un atbildēja uz Tiesas uzdotajiem jautājumiem.

Novērtējums

Ievada apsvērumi

Pieņemamība

34. Ar šo prasību Spānija apstrīd Parlamenta publicēto uzaicinājumu izteikt ieinteresētību. Prasība ir pamatota ar LESD 263. pantu, saskaņā ar kuru Eiropas Savienības Tiesai ir pilnvaras tostarp izskatīt jautājumus par ES institūciju aktu likumību, cita starpā arī tādu Parlamenta aktu likumību, kas pieņemti, lai radītu tiesiskas sekas attiecībā uz trešām personām. LES 19. pantā Eiropas Savienības Tiesa ir definēta kā tāda, kuras “sastāvā ir Tiesa [un] Vispārējā tiesa”.

35. Vispārējā kārtībā saskaņā ar LESD 256. panta 1. punktu šo institūciju akti ir apstrīdami Eiropas Savienības Vispārējā tiesā pirmajā instancē, izņemot lietas, kuras saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas statūtiem ir vienīgi Tiesas jurisdikcijā.

36. Saistībā ar konkrēto lietu Statūtu 51. pantā ir noteikts: “[a]tkāpjoties no noteikuma, kas iekļauts Līguma par Eiropas Savienības darbību 256. panta 1. punktā, Tiesa saglabā jurisdikciju lietās, kas minētas Līguma par Eiropas Savienības darbību 263. un 265. pantā, kad tās ierosina kāda dalībvalsts pret: a) Eiropas Parlamenta vai Padomes, vai abu šo iestāžu kopīgu darbību vai bezdarbību [..].” Tālāk šajā noteikumā ir uzskaitīti izņēmumi tā, no kuriem neviens nav piemērojams šajā tiesvedībā.

37. Attiecīgi manā ieskatā Spānija ir rīkojusies pareizi, iesniedzot prasību šajā Tiesā.

38. Saistībā ar termiņu prasības celšanai ir jānorāda, ka LESD 263. panta pēdējā punktā tiktāl, ciktāl tas ir svarīgi šajā lietā, ir noteikts, ka šajā pantā paredzētā tiesvedība ir jāuzsāk divu mēnešu laikā pēc tiesību akta publicēšanas. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 50. pantu šā termiņa skaitīšana ir jāsāk no 14. dienas beigām pēc akta publicēšanas dienas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, savukārt atbilstoši Reglamenta 51. pantam termiņš ir pagarināms par papildu 10 dienu ilgu termiņu, pamatojoties uz apsvērumiem par attālumu. Konkrētajā lietā uzaicinājums kandidātiem tika publicēts 2016. gada 14. aprīlī un, piemērojot iepriekš minētos noteikumus, galīgais termiņš prasības ierosināšanai bija 2016. gada 8. jūlijs. Tā kā pieteikums Tiesas kancelejā ir iesniegts 2016. gada 7. jūlijā, es uzskatu, ka prasība ir iesniegta termiņā.

Regula Nr. 1 un ES iestāžu valodas politika

39. Regula Nr. 1 bija pirmā regula, kuru pieņēma (tobrīd) Eiropas Ekonomikas kopiena. Brīdī, kad regula tika ieviesta, Kopienā bija četras oficiālās valodas un tāds pats skaits iestāžu darba valodu. Kopš tā laika regula ir vairākkārt grozīta, lai atspoguļotu jaunu dalībvalstu pievienošanos, un šo grozījumu rezultātā valodu sarakstam ir pievienotas jaunas valodas. Citādā ziņā regula nav būtiski grozīta. Eiropas Savienība šobrīd sastāv no 28 dalībvalstīm un tajā ir 24 oficiālās un darba valodas¹⁴.

40. Lai gan Regulas Nr. 1 6. pantā ir paredzēta iespēja ES iestādēm pieņemt reglamentus, nosakot, kādas valodas ir lietojamas īpašos gadījumos, tomēr Tiesa ir novērojusi, ka neviena no iestādēm līdz šim šo iespēju nav izmantojusi¹⁵. Jāsecina, ka iestāžu darba valodas, vismaz oficiālos nolūkos, ir tādas pašas kā oficiālās valodas.

41. Minētais tomēr nenozīmē, ka dažas no iestādēm nav pieņēmušas ne tik oficiālas darbības kārtības, lai organizētu savu ikdienas darbu. Piemēram, iedomājoties situāciju, kad Tiesa saskaņā ar LESD 267. pantu no iesniedzējtiesas ir saņēmusi rīkojumu par prejudiciālo jautājumu uzdošanu kādā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām. Šis rīkojums tiks iztulkots visās pārējās valodās¹⁶, lai tas varētu tikt paziņots dalībvalstu valdībām. Vēl vairāk, Tiesas Reglamenta 36. pantā ir noteikts, ka tiesvedības valoda var būt jebkura no oficiālajām valodām. Tomēr, ņemot vērā, ka Tiesas locekļu apspriedes notiek franču valodā un arī spriedumu projekti tiek sagatavoti šajā valodā, visi pārējie dokumenti, kas tiek iesniegti kā procesuāli raksti un rakstiski apsvērumi (izņemot tos, kas jau sagatavoti franču valodā), pēc to iesniegšanas tiek iztulkoti franču valodā. Parasti tie netiek tulkoti citās oficiālajās valodās. Šādas prasības izpilde būtu neiespējama gan no tulkošanas apjoma viedokļa, gan no radušos izmaksu viedokļa. Tādējādi, no vienas puses, Tiesu var raksturot kā patiesi daudzvalodīgu iestādi no tā viedokļa, kā tā pieņem rīkojumus par prejudiciālo jautājumu uzdošanu un nosaka konkrētās tiesvedības valodu. No otras puses, tās iekšējās darba kārtības dēļ franču valodai ir sevišķi svarīga loma un tādējādi tā var izrādīties daudz noderīgāka kandidātiem, kuriem tā ir otrā valoda, nekā gadījumā, ja kandidāti kā otro valodu prastu kādu citu no oficiālajām valodām (tostarp angļu un vācu valodu).

42. Citām iestādēm šādi ierobežojumi nav noteikti, tādējādi tās var būt elastīgākas iekšējās darba kārtības ziņā, nosakot vairāk nekā vienu valodu, kurā šī iestāde sazinās ikdienas darbā. Konkrētajā lietā Parlaments lūdz Tiesu atzīt, ka šīs valodas ir angļu, franču un vācu valoda¹⁷.

43. Tāpat ir svarīgi norādīt, ka arī gadījumā, ja pastāv noteikumi ar augstāku juridisko spēku, kuros ir regulēts valodu lietojums konkrētajā iestādē, valoda, kas ikdienā visbiežāk tiek izmantota kādā šīs iestādes struktūrvienībā, var atšķirties no šajos noteikumos noteiktās. Kā redzamāko piemēru varētu minēt to, ka būtu loģiski pieļaut, ka iestādes struktūrvienībā, kuras pienākumos ir tulkošana no daņu valodas, darba valoda būs daņu valoda. Tomēr līdzīgi varētu būt arī gadījumā, ja līdzīgs rezultāts ir radies vēsturisku iemeslu dēļ. Tādējādi, ja kādā iestādes nodaļā vai apakšnodaļā strādātu galvenokārt Igaunijas pilsoņi, ļoti iespējams, ka valoda, kuru lietotu lielākā daļa, lai gan ne visi darbinieki, būtu igauņu valoda. Viņiem nevar tikt aizliegts lietot viņu dzimto valodu ar kāda augstāka un viņu ieskatā – nesvarīga principa palīdzību, kas nosaka darba valodu viņu iestādē¹⁸.

14 Tās ir norādītas iepriekš 7. zemsvītras piezīmē.

15 Spriedums, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisija, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 67. punkts. Nekas neliecina par to, ka situācija kopš šā sprieduma pieņemšanas būtu mainījusies. Skat., piemēram, spriedumu, 2017. gada 6. septembris, Slovākija un Ungārija/Padome, C-643/15 un C-647/15, EU:C:2017:631, 199.–205. punkts, kurā Tiesa izvērtēja Padomes Reglamenta 14. panta piemērošanu, kā arī skat. tālāk šo secinājumu 53.–57. punktu.

16 Izņemot maltiešu valodu.

17 Jānorāda, ka šeit gan ir vērojama zināma disonanse ar Parlamenta pieņemto dokumentu “Daudzvalodība Eiropas Parlamentā”, kurā cita starpā ir noteikts: “Eiropas Parlamentā visas Eiropas Savienības (ES) oficiālās valodas ir vienlīdz svarīgas [...] Eiropas Parlamentam atšķirībā no pārējām ES iestādēm ir pienākums nodrošināt augstāko iespējamo daudzvalodības pakāpi. [...]” Skat. <http://www.europarl.europa.eu/about-parliament/lv/organisation-and-rules/multilingualism>.

18 Daži komentētāji ir norādījuši, ka valodu lietojums var atšķirties iestādes ietvaros, piemēram, dažos Komisijas ģenerāldirektorātos dominējošā ir angļu valoda, bet citos – franču valoda. Skat. Grevier, R., un Lundquist, L., “Getting ready for a new Tower of Babel”, no: *Linguistic Diversity and European Democracy*, Ashgate, 2011, 80. lpp.

EPSO

44. Lēmuma 2002/620 1. apsvērumā ir norādīts, ka, “lai veicinātu resursu efektīvu un ekonomisku izmantošanu, ierēdņu un citu darbinieku atlase darbam Eiropas Kopienās jāuztic kopējai starpiestāžu struktūrai”. Ar šā lēmuma 2. panta 1. punktu ir noteikts, ka EPSO īsteno atlases pilnvaras, kas piešķirtas saskaņā ar Civildienesta noteikumu 30. panta pirmo daļu¹⁹ to iestāžu iecelēj institūcijām, kas paraksta šo lēmumu. Saskaņā ar minētā lēmuma 2. panta 3. punktu pilnvaras pieņemt lēmumus par veiksmīgo kandidātu iecelšanu amatā saglabā attiecīgās iecelēj institūcijas. 3. panta 2. punktā ir noteikts, ka EPSO “var” palīdzēt iestādēm citu darbinieku (tostarp līgumdarbinieku) atlasē.

Eiropas Vienotā valodu prasmes līmeņa noteikšanas sistēma

45. Eiropas Vienoto valodu prasmes līmeņa noteikšanas sistēmu izstrādāja Eiropas Padome nolūkā izveidot pārskatāmu, saskaņotu un visaptverošu pamatu, lai cita starpā novērtētu svešvalodu prasmes²⁰. Tajā valodas lietotāji ir iedalīti trīs plašās kategorijās, no kurām katra ir sadalīta divos līmeņos. B kategorija ir nosaukta par “vidējo līmeni”, savukārt B2 līmenim valodas prasmes ir aprakstītas kā “augstas vai virs vidēja”²¹.

46. Lai arī šā līmeņa sasniegšanai nepieciešamo stundu skaits katrā individuālajā gadījumā ir atšķirīgs, parasti ieteiktais kopējais stundu skaits, lai sagatavotos B2 līmeņa eksāmenam, ir no 500 līdz 650 stundām²². Nevar prezumēt, ka konkrētajā lietā visiem iespējamajiem kandidātiem, kuri piedalītos atlases procedūrā, būtu otrās valodas prasmes, neatkarīgi no tā, vai šī otrā valoda būtu angļu, franču, vācu vai cita valoda, nemaz nerunājot par otrās valodas zināšanām B2 līmenī²³.

47. Salīdzinājumam – šķiet, ka stundu skaits, kas nepieciešams, lai iegūtu autovadītāja prasmes augstā līmenī, tai skaitā ar drošības jautājumiem saistīta apmācība, ir 200 stundas²⁴.

Līgumdarbinieki

48. Pirms Civildienesta noteikumu reformas 2004. gadā²⁵ iestādes personālu nodarbināja vai nu kā ierēdņus (proti, administratorus vai asistentus), vai kā citus darbiniekus (proti, kā pagaidu darbiniekus un palīgdarbiniekus). Minētās reformas rezultātā tāda kategorija kā palīgdarbinieki tika atcelta²⁶ un tika ieviesta jauna darbinieku kategorija – “līgumdarbinieki”. Saskaņā ar šo reformu tika veiktas izmaiņas arī Civildienesta noteikumu I pielikuma noteikumos par ierēdņu darba uzdevumiem.

19 Civildienesta noteikumu 30. pantā ir noteikts, ka “Katram konkursam iecelēj institūcija ieceļ atlases komisiju. Šī komisija sastāda piemēroto kandidātu sarakstu.”

20 Skat. <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/>.

21 Pilns valodas prasmes līmeņa un pakāpes apraksts ir sniegts Pielikumā. Skat. <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168045bb6a>. B2 līmeņa apraksts ir šāds: “Spēj saprast galveno sarežģītus tekstos gan par konkrētiem, gan abstraktiem tematiem, arī diskusijās par profesionāliem jautājumiem savā specialitātē. Spēj sarunāties samērā brīvi un spontāni, tā ka saziņa ar dzimtās valodas runātājiem noris bez savstarpēja sasprindzinājuma. Spēj izveidot skaidru, detalizētu tekstu par dažādiem tematiem, pamatot savu viedokli, izklāstot apspriežamā jautājuma pozitīvās un negatīvās puses.” Skat. <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/>.

22 Par angļu valodu informāciju skat. <https://support.cambridgeenglish.org/hc/en-gb/articles/202838506-Guided-learning-hours>, kur minētas 500 līdz 600 stundas. Par franču valodu skat. <http://www.alliancefr.ph/en/general-information>, kur minētas 560 līdz 650 stundas. Par vācu valodu skat. <http://www.deutschkurse-leipzig.de/schule-team/niveaustufen-des-ger/>, kur minētas 640 stundas.

23 Saskaņā ar Komisijas *Speciālo Eiropas barometru* Nr. 386 “Eiropieši un viņu valodas” (2012. gada jūnijs) tikai mazliet vairāk nekā puse eiropiešu apgalvo, ka papildus savai dzimtajai valodai pārvalda vismaz vienu svešvalodu. To personu vidū, kas mācības beiguši vecumā no 16 līdz 19 gadiem, to personu vidējais rādītājs, kuri pārvalda vismaz vienu svešvalodu, dalībvalstu vidū bija 48 %, savukārt to personu vidū, kas mācības beiguši 15 gadu vecumā, attiecīgais rādītājs bija 22 %. Kā to jau varēja paredzēt, to personu vidū, kas ieguvuši augstāko izglītību, šis rādītājs bija daudz augstāks (vairāk nekā 75 %). Skat. ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/archives/ebs/ebs_386_en.pdf. Uzaicinājuma kandidātiem IV sadaļas C daļā bija tikai pieprasīts, lai kandidāti būtu ieguvuši obligāto izglītību.

24 Skat. <https://www.cefs-formation.com/>.

25 Saskaņā ar Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 723/2004 (2004. gada 22. marts), ar ko groza Eiropas Kopienas Civildienesta noteikumus un Kopienas pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību (OV 2004, L 124, 1. lpp.).

26 Nosakot, ka pēc 2006. gada 31. decembra darbā vairs nedrīkst tikt pieņemti palīgdarbinieki.

49. Agrāk I pielikumā salīdzinoši plaši noteikto uzdevumu loks nozīmēja, ka autovadītāji varēja tikt nodarbināti kā ierēdņi, kas parasti tā arī tika darīts²⁷. Tādējādi viņiem pienācās priekšrocības, kuras Civildienesta noteikumos bija paredzētas ierēdņiem, tostarp pastāvīga amata vieta pēc attiecīga pārbaudes laika beigām un ar nosacījumu, ka viņi nebūs izdarījuši disciplināru pārkāpumu, kas būtu pamats viņu atlaišanai.

50. Reformas ietvaros līgumdarbinieki tika iedalīti divās kategorijās. Pirmā kategorija, kas regulēta saskaņā ar PDNK 3.a pantu, ietver darbiniekus, kas ir pieņemti darbā, tostarp “lai veiktu manuālus vai administratīvā atbalsta pakalpojumu uzdevumus”²⁸. Otrajā kategorijā ietilpst darbinieki, kuri galvenokārt ir pieņemti darbā uz īsu laika periodu. Šai atšķirībai konkrētajā lietā ir fundamentāla nozīme. PDNK 85. panta 1. punktā ir noteikts, ka to darbinieku līgumi, kuri tiek nodarbināti saskaņā ar 3.a pantu, pēc to pirmā pagarinājuma tiek pagarināti uz nenoteiktu laiku. Salīdzinoši attiecībā uz darbiniekiem, kuri tiek nodarbināti saskaņā ar 3.b pantu, PDNK 88. panta b) punktā ir noteikts, ka viņu maksimālais nodarbinātības laiks iestādē nedrīkst pārsniegt sešus gadus. No uzaicinājuma kandidātiem IX sadaļas var skaidri secināt, ka atlasīti veiksmīgi izturējušie kandidāti tiktu pieņemti darbā, pamatojoties uz PDNK 3.a pantu, nevis 3.b pantu.

51. Reformas laikā tika sašaurināts arī to Civildienesta noteikumu I pielikumā noteikto darba uzdevumu saraksts, kuru izpildei darbā varēja tikt pieņemti ierēdņi. Autovadītāja loma no saraksta faktiski tika izslēgta. No tā brīža šī loma tika sasaistīta ar darba pienākumiem, kuru izpilde, kā tas noteikts PDNK 80. pantā, ir jāuztic I funkciju grupā ietilpstošajiem līgumdarbiniekiem²⁹.

52. Reformas rezultātā iestādei, kas vēlējas nodarbināt autovadītājus pastāvīgā vai salīdzinoši pastāvīgā amatā pēc 2004. gada 1. maija, tie bija jāpieņem darbā kā I funkciju grupas līgumdarbinieki saskaņā ar PDNK 3.a punktu, nevis kā ierēdņi, kā tas tika darīts iepriekš.

Daudzvalodība Eiropas Savienībā – Tiesas judikatūra

53. Tiesa ir nospriedusi, ka Eiropas Savienība ir “apņēmusies saglabāt daudzvalodību, kuras nozīmība ir atgādināta LES 3. panta 3. punkta ceturtajā daļā”³⁰. Šī apņemšanās, manuprāt, ir sākuma punkts jebkurai turpmākai analīzei par valodu lietojumu Eiropas Savienības iekšienē, kā tas ir konkrētajā gadījumā – tās iestāžu iekšienē un ar personām, kuras ar šo iestādi sazinās. Tomēr Tiesa ir atzinusi, ka ir pieļaujami izņēmumi no šī vispārējā principa.

54. Tiesai tika lūgts apsvērt šos izņēmumus virspalātas gluži nesen – 2017. gada 6. septembrī – pasludinātajā spriedumā lietā Slovākija un Ungārija/Padome³¹, kurā tika izskatīta prasība atcelt Padomes Lēmumu (ES) 2015/1601 (2015. gada 22. septembris), ar ko nosaka pagaidu pasākumus starptautiskās aizsardzības jomā Itālijas un Grieķijas labā³². Lēmums tika pieņemts, ņemot vērā ārkārtējās bēgļu migrācijas plūsmas Vidusjūras reģionā, kas radīja nozīmīgu spiedienu uz ES dienvidu ārējām un jūras robežām, it īpaši Itālijā un Grieķijā. 2015. gada 17. septembrī Parlaments šajā sakarā pieņēma rezolūciju, ar kuru tika apstiprināts Komisijas priekšlikums lēmumam noteikt pagaidu pasākumus šajā sakarā, ņemot vērā “ārkārtas situācijas steidzamību un vajadzību risināt situāciju bez turpmākas kavēšanās”. Lēmumā ir minēta “ārkārtas situācij[a], ko raksturo pēkšņs trešo valstu valstspiederīgo pieplūdums” un paredzēta 120 000 starptautiskās aizsardzības pieteikuma iesniedzēju pārceļšana uz citām dalībvalstīm³³.

27 Kā asistenti (D kategorija).

28 Skat. PDNK 3.a panta 1. punkta a) apakšpunktu un 80. pantu.

29 Skat. iepriekš šo secinājumu 50. punktu.

30 Šajā ziņā skat. spriedumus, 2015. gada 5. maijs, Spānija/Padome, C-147/13, EU:C:2015:299, 42. punkts, un 2017. gada 6. septembris, Slovākija un Ungārija/Padome, C-643/15 un C-647/15, EU:C:2017:631, 203. punkts.

31 C-643/15 un C-647/15, EU:C:2017:631.

32 OV 2015, L 248, 80. lpp.

33 Skat. 1. panta 1. punktu un 4. panta 1. punktu.

55. Ņemot vērā sevišķo steidzamību, lai gan sākotnējais Eiropas Komisijas priekšlikums lēmumam tika sagatavots visās oficiālajās valodās, teksti, uz kuru pamata tika noteikti turpmāki priekšlikuma grozījumi, tostarp Padomes pieņemtā lēmuma teksts, dalībvalstīm tika sniegts tikai angļu valodā, lai arī Padomes prezidents skaļi nolāsija visus grozījumus un tika nodrošināta sinhronā tulkošana visās oficiālajās valodās. Ungārija un Slovākijas Republika izteica iebildumus, ka pēdējais no minētajiem ir uzskatāms par Padomes reglamenta 14. panta 1. un 2. punkta pārkāpumu³⁴. Padome savukārt pamatojās uz reglamenta 14. panta 2. punktu, norādot, ka neviena no dalībvalstīm nav izteikusi iebildumus pret to, ka netiek sniegta rakstiska informācija par grozījumiem visās oficiālajās valodās³⁵.

56. Savā spriedumā Tiesa norādīja uz situāciju un to, ko Tiesa nosauca par “katastrofāl[u] humanitār[o] situācij[u] [..], ko izraisīja šī [bēgļu] krīze dalībvalstīs”³⁶. Tiesa nosprieda, ka ir atbalstāma Padomes veiktā tās reglamenta interpretācija, jo šāda interpretācija atspoguļo “līdzsvarotu un elastīgu rezultātu, kas veicina Padomes darba efektivitāti un raitumu, un tam ir būtiska nozīme īpašajā steidzamības kontekstā, kura raksturīga uz LESD 78. panta 3. punkta pamata veikto pagaidu pasākumu pieņemšanas procedūrai”³⁷.

57. Šāda pieeja, manuprāt, apkopo būtiskos nosacījumus, uz kuru pamata ir pieļaujamas atkāpes no valodas noteikumiem, kas atbalsta daudzvalodību Eiropas Savienības iekšienē. Ja ir plānots izdarīt izņēmumu, ir jāveic līdzsvara pārbaude. Ir jābūt gan pamatojumam (šajā gadījumā – ārkārtēja steidzamība), gan, ciktāl tas ir iespējams – aizsardzības pasākumiem (šajā gadījumā – dalībvalsts tiesības pieprasīt tulkojumu vienā vai vairākās oficiālajās valodās, kā arī telpu mutiskajai tulkošanai nodrošināšana). Manuprāt, šie aspekti ir jāņem vērā, analizējot jebkuras atkāpes, uz kurām Parlaments šajā lietā vēlas atsaukties.

Par pirmo pamatu – Regulas Nr. 1 1. un 2. panta, Hartas 22. panta, kā arī Civildienesta noteikumu 1.d panta pārkāpumu, kas izriet no varbūtējas prasības kandidātiem saziņā ar EPSO lietot angļu, franču vai vācu valodu

58. Ar šo pamatu Spānija būtībā apgalvo, ka uzaicinājumā kandidātiem ir pieļautas vairākas juridiska rakstura kļūdas, jo tajā kandidātiem ir pieprasīts sazināties ar EPSO angļu, franču vai vācu valodā, izslēdzot pārējās oficiālās valodas, kā arī iesniegt pieteikumu vienā no šīm valodām.

59. Pirms es detalizēti pievērsīšos pušu argumentiem, ir vērts apskatīt uzaicinājumu kandidātiem kā tādu. Sākotnēji vēlos norādīt, ka pamatojums otrās valodas izvēles ierobežojumam, kas noteikts IV sadaļas C daļā³⁸, atbilda tā standarta paraugam, kāds paziņojumos par konkursiem un uzaicinājumos izteikt ieinteresētību tika ietverts pēc Tiesas 2012. gada 27. novembra sprieduma lietā Itālija/Komisija³⁹.

60. Sevišķi svarīgi ir šie nosacījumi:

- lai arī uzaicinājumu kandidātiem izsludināja Parlaments, tajā bija paredzēts, ka atlases procedūra tiek rīkota ar EPSO “tehnisko atbalstu” (I sadaļa);

34 Padomes reglamenta (2009. gada 1. decembris) 14. pantā ir noteikts: “1. Izņemot gadījumus, kad Padome steidzamības dēļ vienprātīgi pieņem citādu lēmumu, Padome apspriežas un pieņem lēmumus, pamatojoties tikai uz dokumentiem un projektiem, kas sagatavoti valodās, kuras paredzētas spēkā esošajos noteikumos par valodām. 2. Jebkurš Padomes loceklis var iebilst pret apspriešanu, ja jebkuru ierosināto grozījumu teksts nav sagatavots viņa norādītajās 1. punktā minētajās valodās.”

35 Skat. sprieduma 3., 196., 201. un 204. punktu.

36 Skat. sprieduma 114. un 115. punktu.

37 Skat. sprieduma 203. punktu.

38 Skat. iepriekš šo secinājumu 27. punktu.

39 Spriedums, C-566/10 P, EU:C:2012:752. Skat. tostarp spriedumus, 2015. gada 24. septembris, Itālija un Spānija/Komisija, T-124/13 un T-191/13, EU:T:2015:690, 6. punkts; 2015. gada 17. decembris, Itālija/Komisija, T-295/13, nav publicēts, EU:T:2015:997, 32. punkts, un 2016. gada 15. septembris, Itālija/Komisija, T-353/14 un T-17/15, EU:T:2016:495, 11. punkts.

- kandidātiem bija jāreģistrējas elektroniski EPSCO tīmekļa vietnē un jāseko tur izklāstītajām instrukcijām, it īpaši EPSCO norādījumiem par elektronisko reģistrāciju (turpmāk tekstā – “norādījumi par elektronisko reģistrāciju”) (VI sadaļa)⁴⁰;
- atlases procedūrai bija jānotiek, pamatojoties *tikai*⁴¹ uz kvalifikāciju apliecinājošiem dokumentiem un reģistrācijas veidlapā sniegto detalizēto atbilžu novērtējumu (VII sadaļa);
- gadījumā, ja kandidāts būs sniedzis nepatiesus paziņojumus, viņš tiks izslēgts no atlases procedūras (XI sadaļa).

61. Uzaicinājumā kandidātiem nebija noteiktas skaidras norādes par to, kādā valodā ir jāaizpilda reģistrācijas veidlapa, nedz arī jebkāda veida informācija par to, kā būtu jārikojas kandidātiem, kuriem bija radušās neskaidrības par tālāku rīcību saistībā ar reģistrācijas veidlapu.

62. Spānijas galvenais arguments šī pamata kontekstā ir tāds, ka ar uzaicinājumu kandidātiem esot pārkāpts Regulas Nr. 1 1. un 2. pants. Saziņa, kas ir svarīga šīs lietas sakarā, ietverot gan informācijas pieprasīšanu pirms reģistrācijas veidlapas iesniegšanas, gan pašas reģistrācijas veidlapas iesniegšanu. Pēdējais fakts ir īpaši svarīgs tādēļ, ka atlases procedūrā bija paredzēts viens posms – bez vēlākas pārbaudes vērtēšanas centrā. Kandidāti, kuri, pamatojoties uz uzaicinājumu izteikt ieinteresētību, piesakās uz amata vietu ES iestādē, ar šo pieteikumu nevarot tikt nostādīti tādā situācijā, kāda pastāv tikai šīs iestādes iekšienē, kā rezultātā šiem kandidātiem, iespējams, tiks piemērotas stingrākas Civildienesta noteikumu prasības par valodu⁴².

63. Spānija apgalvo, ka, ņemot vērā uzaicinājuma izteikt ieinteresētību tekstu, personām, kuras vēlētos iesniegt reģistrācijas veidlapu, nebūtu citas iespējas kā vien iesniegt jautājumus par atlases procedūru⁴³ un aizpildīt reģistrācijas veidlapu angļu, franču vai vācu valodā, pat tad, ja neviena no tām nav viņu dzimtā valoda. Lai arī Regula Nr. 1 neesot pārkāpta *de iure*, tā tomēr esot pārkāpta *de facto*.

64. Pakārtoti, kā arī gadījumā, ja Tiesa nepiekrītu Spānijas argumentiem par Regulas Nr. 1 piemērošanu, tā norāda, ka ierobežojums nav pamatots un pat gadījumā, ja nostāja būtu pretēja, šāds ierobežojums nav samērīgs. Attiecīgi esot pieļauti Hartas 22. panta un Civildienesta noteikumu 1.d panta 1. un 6. punkta pārkāpumi.

65. Parlamenta atbilde ir iedalīta divās daļās. Pirmajā no tām ir norādīti apsvērumi par saziņu ar kandidātiem. Tajā ir uzsvērts, ka uzaicinājumā kandidātiem nebija paredzēti nekādi ierobežojumi attiecībā uz valodu, kuru kandidāti varēja lietot, lai sazinātos ar Parlamentu vai EPSCO. Vismaz tiktāl, ciktāl tas attiecas uz Parlamentam iesniegtajiem jautājumiem, vairāki kandidāti esot lietojuši savu dzimto valodu, lai uzdotu savus jautājumus, un Parlaments esot sniedzis atbildi tajā pašā valodā.

40 EPSCO norādījumi par elektronisko reģistrāciju [Rokasgrāmata par to, kā pieteikties tiešsaistē] ir pieejama http://europa.eu/epso/doc/epso_brochure_lv.pdf. Šo secinājumu sagatavošanas laikā šajā saitē pieejamajā versijā bija norādīts, ka “informācija pēdējo reizi atjaunināta 2016. gada aprīlī”. Tādējādi šī redakcija bija spēkā arī uzaicinājuma kandidātiem izsludināšanas brīdī. Dokuments ir pieejams visās oficiālajās valodās.

41 Izcēlums atbilst oriģinālā lietotajam.

42 Skat., piemēram, tālāk šo secinājumu 96. punktu.

43 Savādi, bet Spānija, formulējot šo prasības pamatu, apgalvo, ka minētais ir attiecināms tikai uz saziņu starp kandidātiem un EPSCO. Vēlāk Spānija savos argumentos iekļauj jautājumu par sazināšanos starp kandidātiem un Parlamentu. Tomēr, ņemot vērā, ka tas nav noteikts Spānijas formulētajā prasības pamatā, kā arī to, ka Spānija, manuprāt, katrā ziņā nav spējusi pierādīt, ka saziņa ar Parlamentu ir bijusi ierobežota tā, kā Spānija to apgalvo, es turpmāk neizvērtēšu šo aspektu.

66. Parlaments turpina, atsaucoties uz principu, saskaņā ar kuru pastāv prezumpcija par ES iestāžu aktu tiesiskumu, kā arī uz judikatūru, atbilstoši kurai gadījumā, ja ES sekundārie tiesību akti var tikt interpretēti dažādi, priekšroka ir jādod interpretācijai, kuras rezultātā šis noteikums ir uzskatāms par Līgumam atbilstošu, nevis interpretācijai, kuras rezultātā tiek secināts, ka noteikums nav Līgumam atbilstošs⁴⁴.

67. Otrajā Parlamenta atbildes daļā ir norādīti argumenti par pašu reģistrācijas veidlapu. Atzīstot, ka reģistrācijas veidlapa “tehnisku iemeslu dēļ” bija pieejama tikai angļu, franču vai vācu valodā, Parlaments uztur apgalvojumu, ka minētais nenozīmē, ka kandidātiem bija pienākums izmantot šīs valodas. Daļa kandidātu reģistrācijas veidlapu esot aizpildījusi savā valodā, un viņu pieteikums tika atbilstoši virzīts tālāk, pēc nepieciešamības izmantojot valodas prasmju vērtētāju pakalpojumus.

68. Tā kā to piemērošanas analīze varētu skaidrāk iezīmēt pieeju Spānijas argumentiem, pirms pēc būtības pievērsties Spānijas norādītajiem apgalvojumiem, es aplūkošu Parlamenta minētos un iepriekš secinājumu 66. punktā norādītos jautājumus par ES tiesību aktiem. Pirmkārt, apgalvojums, ka Tiesa ir lēmusi, ka ES iestāžu tiesību akti ir prezumējami kā tiesiski un to juridiskā iedarbība saglabājas līdz brīdim, kad tie tai skaitā tiek atcelti ar Tiesas spriedumu vai tiek atzīti par spēkā neesošiem, pamatojoties uz iebildi par to spēkā neesamību, ir patiess. Tiesa ir norādījusi, ka šā noteikuma nolūks ir saglabāt tiesisko attiecību stabilitāti⁴⁵. Tomēr, neskarot jautājumu par to, cik lielā mērā šis noteikums tiek piemērots šo iestāžu pieņemtajiem aktiem, kuriem ir tikai administratīvs raksturs, ir jāuzsver, ka šis noteikums ir procesuāls. Citiem vārdiem, ar šo noteikumu netiek piešķirta nekāda būtiska prioritāte vai *imprimatur*. Tas tikai noteic, ka šie tiesību akti ir spēkā, izņemot un līdz tam brīdim, kad tie tiek veiksmīgi apstrīdēti ES tiesās. Tādējādi es neredzu, kādas vērtīgas vadlīnijas var iegūt no Parlamenta piesauktā principa. Tā kā konkrētajā gadījumā Spānija ir apstrīdējusi šo aktu, šī prasība ir jāizskata pēc būtības.

69. Otrkārt, saistībā ar interpretācijas jautājumu ir jānorāda, ka iepriekš minētā Tiesas judikatūra⁴⁶ atspoguļo augstākajā mērā saprātīgu pieņēmumu, ka iestādes rīkojas saskaņā ar Līgumiem. Tādēļ neskaidrību vai šaubu gadījumā būtu jādod priekšroka interpretācijai, kas atspoguļo minēto noteikumu. Tomēr Tiesas paustā atziņa norāda tikai uz to un ne uz ko vairāk. Pretēji nostājai, kādu, šķiet, mēģina ierosināt Parlaments, tas nav noteikums par tiesību normu interpretāciju, saskaņā ar kuru kādas iestādes veiktajai un Tiesai iesniegtajai interpretācijai jebkādi ir dodama lielāka priekšroka nekā tai interpretācijai, ko norāda puse, kas apstrīd pieņemto aktu.

70. To ņemot vērā, ir jāpievēršas Spānijas apsvērumiem, un to es arī darišu. Vispirms es pievērsīšos tās galvenajam argumentam⁴⁷.

71. Spānija šajā ziņā ļoti paļaujas uz Tiesas virspalātas spriedumu lietā Itālija/Komisija⁴⁸. Ir vērts šo spriedumu aplūkot tuvāk. Minētajā lietā Tiesa tika lūgta tostarp apsvērt, vai pilna paziņojuma par konkursu teksta publicēšana *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* tikai trijās valodās (angļu, franču un vācu), kurai sekoja minēto paziņojumu grozījumu detalizēta publicēšana visās pārējās oficiālajās valodās, ir atbilstoša Regulas Nr. 1 prasībām, skatot to kopsakarā ar Civildienesta noteikumiem. Komisija argumentēja, ka pēdējie minētie noteikumi ir piemērojami ne tikai ES ierēdņiem, bet arī tiem, kuri vēlas iegūt ierēdņa statusu⁴⁹.

44 Parlaments šajā saistībā citē spriedumu, 1983. gada 13. decembris, Komisija/Padome, 218/82, EU:C:1983:369, 15. punkts.

45 Šajā ziņā skat. spriedumu, 2004. gada 5. oktobris, Komisija/Griekija, C-475/01, EU:C:2004:585, 18. un 19. punkts un tajos minētā judikatūra.

46 Skat. 66. punktu un 44. zemsvītras piezīmi.

47 Skat. iepriekš šo secinājumu 62. un 63. punktu.

48 Spriedums, 2012. gada 27. novembris, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

49 Šajā ziņā skat. sprieduma 32. punktu.

72. Tiesa nepiekrīta argumentam, ka Regula Nr. 1 nav piemērojama ierēdņiem un pārējiem iestādes darbiniekiem, nedz arī tam, ka *a fortiori* varētu tikt apgalvots, ka tā nav piemērojama kandidātiem, kuri piedalās ārējos konkursos.

73. Tomēr turpinājumā Tiesa norādīja, ka tai nav jākonstatē, vai lietā izskatāmie paziņojumi par konkursu ietilpst Regulas Nr. 1 4. panta 1. punkta tvērumā (kā “vispārēji piemērojami dokumenti”). Šāds secinājums tika pamatots ar to, ka no Civildienesta noteikumu III pielikuma 1. panta 2. punkta skaidri izriet, ka paziņojumiem par atklātiem konkursiem ir jābūt pilnībā publicētiem *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* visās oficiālajās valodās. Attiecīgi paziņojumu grozījumu publicēšana citās valodās, nevis tikai angļu, franču un vācu valodā, nav pietiekama. Turklāt, ņemot vērā, ka kandidāti, kuru dzimtā valoda ir viena no šīm citām valodām, tika nostādīti nelabvēlīgākā stāvoklī saistībā ar šo paziņojumu pareizu izpratni un ar pieteikuma attiecīgajam konkursam sagatavošanas un nosūtīšanas termiņu, ir pieļauta nevienlīdzīga attieksme valodas dēļ, tā rezultātā pārkāpjot Hartas 21. pantu un Civildienesta noteikumu 1.d panta 6. punktu⁵⁰.

74. Tādējādi Tiesa lietā Itālija/Komisija nav galīgi nospriedusi par jautājumu, vai Regula Nr. 1 vai Civildienesta noteikumi ir piemērojami kandidātiem, kuri piedalās atklātos konkursos. Vienalga kurš leģislatīvais instruments nav ticis piemērots, rezultāts bija tas pats: lietā izskatāmie paziņojumi par konkursu ir jāatceļ. Lai arī minētās lietas pamatā esošie faktiskie apstākļi un izskatāmās prasības fakti nav identiski, manā ieskatā starp tām ir būtiskas līdzības, un tas ir pamats, lai Tiesas apsvērumi un pieeja lietā Itālija/Komisija tiktu piemēroti šajā lietā⁵¹. Tādēļ es sāksu ar to, ka izskatīšu Regulas Nr. 1 piemērošanu Spānijas pirmās prasības pamata kontekstā, un tad pievērsīšos Civildienesta noteikumiem.

75. Šajā ziņā Spānija savu pirmo prasības pamatu balsta uz varbūtēju Regulas Nr. 1 1. un 2. panta pārkāpumu. Otrajā no minētajām tiesību normām tostarp ir noteikts, ka dokumenti, ko dalībvalsts jurisdikcijā esoša persona sūta ES iestādēm, var tikt sagatavoti jebkurā no sūtītāja izraudzītajām oficiālajām valodām un ka atbilde ir jāgatavo tajā pašā valodā.

76. Vai kandidātiem faktiski nebija atļauts sazināties ar Parlamentu un EPSO, kā arī aizpildīt reģistrācijas veidlapu kādā citā valodā kā vien angļu, franču vai vācu valodā?

77. Šajā ziņā Parlaments ļoti lielā mērā paļaujas uz apstākli, ka uzaicinājumā kandidātiem nebija noteiktas skaidras prasības par saziņas valodu. Tā tas patiešām bija. Tomēr skaidru norāžu neesamība nenozīmē, ka nevarēja būt netiešu norāžu. Jautājums ir par to, ko jebkura saprātīga persona potenciālā atlases procedūras kandidāta vietā varētu secināt no uzaicinājuma kopumā, kā arī citiem dokumentiem un informācijas avotiem, kas minēti šajā uzaicinājumā.

78. Sāksim ar dabisko sākumpunktu – pašu uzaicinājumu kandidātiem. Potenciālais kandidāts, izlasot dokumentu, ievērotu, ka tajā nav norāžu par to, kādas valodas atlases procedūras laikā ir lietojamas saziņas nolūkos. Ja viņš plānotu uzdot jautājumu vai jautājumus par procedūru, viņš ievērotu arī X sadaļu, kur ir norādīta Parlamenta e-pasta adrese, kas ir izmantojama “jebkādi citai saziņai saistībā ar šo procedūru”.

⁵⁰ Šajā saistībā skat. sprieduma 70.–75. punktu.

⁵¹ It īpaši lieta Itālija/Komisija attiecās uz jautājumu par to, kā paziņojumi par atklātu konkursu administratoriem un asistentiem (proti, ierēdņiem) ir publicējami *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*, savukārt konkrētajā lietā problēmjautājums ir saistīts ar valodām, kuras jālieto kandidātiem, kas pretendē uz līgumdarbinieka vietu, pamatojoties uz uzaicinājumu izteikt ieinteresētību. Tomēr būtiskākais jautājums abās lietās ir Regulas Nr. 1 un Civildienesta noteikumu piemērošana personām, kuras lietas apstākļu rašanās laikā nebija pieņemtas darbā nevienā no ES iestādēm. Šajā saistībā vēlos norādīt, ka paziņojuma publicēšana arī ir saziņa, kas gluži vienkārši notiek *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* kontekstā.

79. Tomēr šis kandidāts tāpat ievērotu arī I sadaļas otrajā rindkopā norādīto, ka atlases procedūra tiks rīkota ar *EPSO* “tehnisko atbalstu”, kā arī VI sadaļā noteikto prasību reģistrēties elektroniski *EPSO* vietnē un sekot tajā izklāstītajām instrukcijām. Ja viņš apmeklētu šo tīmekļa vietni, viņš ieraudzītu, ka veidlapa, kura ir jāaizpilda *EPSO* konta izveidei (bez kura izveides nav iespējamas turpmākas darbības), ir pieejama tikai angļu, franču un vācu valodā⁵².

80. Uzaicinājumā kandidātiem bija norādīta arī atsauce uz instrukcijām, kas “jo īpaši” sniegtas norādījumos par elektronisko reģistrāciju. Pieņemsim, ka kandidāts kā nākamo apskatītu tieši šo dokumentu. 3. sadaļas nosaukums ir “Tiešsaistes pieteikuma veidlapa”. Ievērojot instrukciju, ka pieteikums ir jāaizpilda uzaicinājumā norādītajā valodā, viņš neapšaubāmi turpinātu, jo šajā lietā norādes par valodām nav sniegtas. Nākamajā dokumenta punktā ir norādīts, ka, ņemot vērā, ka “pieteikumu” ir iespējams iesniegt vienīgi angļu, franču un vācu valodā⁵³, kandidātiem ir jāatver tā sauktais “pārskats” par instrukcijām visās oficiālajās valodās. Minētajā dokumentā ir ietverta virkne *EPSO* veidlapā lietoto jēdzienu un izteicienu tulkojumu. Dokumentā nav nekādu tiešu vai netiešu norāžu par to, ka veidlapa var tikt aizpildīta jebkurā valodā; drīzāk varētu saprātīgi pieļaut, ka veidlapa ir jāaizpilda tajā pašā valodā, kādā tā ir sagatavota, *a fortiori* tādēļ, ka uzaicinājumā kandidātiem (IV sadaļas C daļā) iepriekš bija norādīts, ka kandidātam ir jāpierāda “pietiekamas” šo valodu prasmes. Tomēr, pieņemot, ka šis kandidāts izrādīs no viņa sagaidāmu modrību un uzmanību, viņš 159. iedaļā ieraudzīs paziņojumu, ka “ši veidlapa jāaizpilda angļu, franču vai vācu valodā”. Šis paziņojums pavisam noteikti neatstās daudz vietas šaubām par to, kāda ir tālākā rīcība saistībā ar veidlapu⁵⁴. Parlaments pats atzina, ka šāda patiešām bija Parlamenta nostāja, kuru tas bija norādījis 2016. gada 26. aprīlī pa e-pastu nosūtītajā atbildē (grieķu valodā) iespējamajam kandidātam, kas pievienota atbildes rakstam uz repliku.

81. Turpinot norādījumu par elektronisko reģistrāciju rūpīgu izpēti, tomēr atgriežoties pie vispārīgiem jautājumiem par saziņu, – norādījumu 5. sadaļā bija noteikts, ka jautājumus, uz kuriem *EPSO* tīmekļa vietnē nav norādītas atbildes, kandidāti var iesūtīt, izmantojot sadaļu “Sazināties ar mums”. Uzklīkšķinot uz sadaļas “Sazināties ar mums”, kandidāti tiktu novirzīti uz saiti “Bieži uzdoti jautājumi” (turpmāk tekstā – “BUJ”). Izskatās, ka tad kandidāti tiktu virzīti tālāk cauri divām BUJ sadaļām un tad viņiem tiktu lūgts norādīt, vai viņi ir atraduši atbildi. Noklikšķinot uz “Nē”, tiktu atvērts logs, kurā kandidāti varētu uzdot savus jautājumus *EPSO* tieši. Tālāk būtu piedāvāta veidlapa, kur kandidātiem tostarp būtu sniegtas instrukcijas norādīt visas valodas no oficiālajām valodām, kurās viņi būtu ar mieru saņemt atbildi. Kandidātiem būtu jāizvēlas vismaz divas valodas.

82. Ņemot vērā minēto, es secinu, ka, pirmkārt, kandidāts varētu saprātīgi secināt, ka viņš ar *EPSO* var sazināties kādā no oficiālajām valodām pēc viņa izvēles, bet nav garantijas, ka atbildi viņš saņems tajā pašā valodā. Otrkārt, pēc uzaicinājuma izteikt ieinteresētību un tajā norādīto dokumentu rūpīgas izpētes viņš varētu secināt, ka reģistrācijas veidlapa viņam ir jāaizpilda angļu, franču vai vācu valodā, nevis kādā citā Eiropas Savienības oficiālajā valodā. Parlamenta šajā sakarā norādītais arguments, ka daži no kandidātiem veidlapu iesniedza kādā citā, nevis kādā no trīs norādītajām valodām, manā ieskatā nav svarīgs. Kā to pareizi norādījusi Spānija, citus iespējamus kandidātus tas varēja vai nu pilnībā atturēt no veidlapas iesniegšanas, vai arī viņu pieteikums atstātu mazāku iespaidu, jo viņi aizpildītu veidlapu valodā, kurā viņi nevar izteikties tikpat brīvi kā savā dzimtajā valodā.

83. Tādējādi es secinu, ka uzaicinājumā kandidātiem ir pieļauti Regulas Nr. 1 1. un 2. panta pārkāpumi saistībā ar valodām, kādās kandidāti var sazināties ar *EPSO*, un valodu, kādā bija jāaizpilda reģistrācijas veidlapa.

52 Skat. https://europa.eu/epso/application/passport/index.cfm?action=create_profile.

53 Es neizprotu, kāda konkrēti nozīme būtu jāpiešķir norādījumam par elektronisko reģistrāciju angļu valodas versijā lietotajam izteicienam “application environment” [latviski – “pieteikums”, faktiski – “pieteikuma iesniegšanas vide”]. Lai arī angļu valoda ir mana dzimtā valoda, man nav pilnīgi nekādas skaidrības par šā izteiciena jēgu, un, godīgi sakot, man šķiet, ka tas ir vienkārši žargons. Manuprāt, kandidāts, kuram dzimtā valoda nav angļu valoda, šo izteicienu varētu saprast kā “visu, kas saistīts ar pieteikumu”.

54 Ir vērts paturēt prātā, ka Tiesa ir uzsvērusi tiesiskās noteiktības nozīmi, nosakot, ka noteikumiem par valodas izvēli konkursos ir “jāparedz skaidri, objektīvi un paredzami kritēriji, lai kandidāti varētu pietiekami savlaicīgi zināt, kādas ir valodu prasības, un sagatavoties konkursiem pēc iespējas labākos apstākļos” (skat. spriedumu, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisija, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 90. punkts).

84. Vai vienlaikus var apgalvot, ka ir pieļauts arī Civildienesta noteikumu pārkāpums?

85. Spānija būtībā apgalvo, ka ierobežojumam nebija nekāda pamatojuma un ka kandidātiem, kuru dzimtā valoda ir angļu, franču vai vācu, tiktu piešķirtas priekšrocības. Proti, šie kandidāti varētu labāk aprakstīt savas pozitīvās īpašības, kā arī būtu mazāka iespēja, ka šie kandidāti norādīs neprecīzu informāciju. Turklāt ierobežojums nav samērīgs, jo: i) atlases procedūras vienīgais posms bija balstīts uz reģistrācijas veidlapā pieprasīto rakstisko informāciju un ii) neprecīzas informācijas sniegšanas gadījumā kandidāts varēja tikt izslēgts no atlases procedūras.

86. Tā kā Parlaments uzskata, ka Spānijas norādītie ierobežojumi faktiski nepastāv, tas nav sniedzis detalizētu atbildi uz dalībvalsts izteiktajiem argumentiem.

87. Dažas noderīgas vadlīnijas vēlreiz var gūt no lietas Itālija/Komisija⁵⁵. Šajā lietā papildus jautājumiem, kas norādīti iepriekš šo secinājumu 71. un 72. punktā, Tiesa izskatīja jautājumu par to, vai apstākļi, ka paziņojums par atklātu konkursu nav publicēts visās oficiālajās valodās, nozīmē, ka ir pieļauta diskriminācija. Tiesa nosprieda, ka kandidātiem, kuru dzimtā valoda nav viena no valodām, kurā bija publicēts paziņojuma par konkursu pilnais teksts⁵⁶, tika radīts nelabvēlīgāks stāvoklis salīdzinājumā ar kandidātu, kura dzimtā valoda ir viena no šīm valodām, un ka radītais nelabvēlīgais stāvoklis ir sekas nevienlīdzīgai attieksmei valodas dēļ, kas ir aizliegta ar Hartas 21. pantu un Civildienesta noteikumu 1.d panta 1. punktu⁵⁷. No tā Tiesa secināja, ka jebkuram ierobežojumam ir jāsniedz objektīvs un saprātīgs pamatojums un tā mērķim ir jābūt likumīgam darbinieku politikas vispārējās interesēs. Tā kā Komisijas izvirzītais pamatojums minētajā lietā nebija pamatots ar faktiem, ierobežojums nevarēja tikt atzīts par samērīgu un Tiesa attiecīgi lēma, ka ir pieļauta diskriminācijas valodas dēļ, kas aizliegta ar Civildienesta noteikumu 1.d pantu⁵⁸.

88. Šajā lietā Parlaments nav norādījis nekādu likumīgu mērķi vai pamatojumu ierobežojumam, un tas nozīmē, ka Tiesas rīcībā nav nepieciešamo materiālu, ar kuriem tā varētu strādāt. Tomēr, manuprāt, Spānijas norādīto iemeslu dēļ ir acīmredzami, ka kandidāts, kura dzimtā valoda nav angļu, franču vai vācu valoda, bija nelabvēlīgākā stāvoklī salīdzinājumā ar kandidātiem, kuri spēja bez grūtībām izteikties kādā no šīm valodām. Tas ir jo sevišķi svarīgi tādēļ, ka uz uzaicinājuma izteikt ieinteresētību pamata organizēto atlases procedūru bija paredzēts rīkot, pamatojoties *tikai* uz kandidātu sniegtajām detalizētajām atbildēm reģistrācijas veidlapā⁵⁹. Tādējādi attiecībā uz kandidātiem vai iespējamajiem kandidātiem, kuru dzimtā valoda neietilpa kādā no trim “vēlamajām” kategorijām, ir pieļauta diskriminācija valodas dēļ un attiecīgi arī Civildienesta noteikumu 1.d panta 1. punkta pārkāpums.

89. Tā kā esmu nonākusi pie secinājuma, ka Spānijas pirmais prasības pamats, ņemot vērā iepriekš norādīto pamatojumu, ir atbalstāms, būtībā nav tālāk jāapsver plašāka mēroga jautājums par Regulas Nr. 1 un Civildienesta noteikumu savstarpējo mijiedarbību. Saskaņā ar iepriekš norādīto Tiesas virspalāta spriedumā Itālija/Komisija⁶⁰ skaidri atteicās spriest par šo jautājumu⁶¹. Tomēr es īsi pievērsīšos šim jautājumam, lai to pienācīgi noslēgtu.

55 Spriedums, 2012. gada 27. novembris, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

56 Proti, angļu, franču vai vācu valoda.

57 Nav pilnībā saprotams, kādēļ Spānija ir izvēlējusies koncentrēties uz Hartas 22. pantu, ignorējot tās 21. pantu. Tomēr šīs divas tiesību normas katrā ziņā ir aprakstītas kā tādas, kas “potenciāli būtiski pārklājas” (skat. Craufurd Smith, R., “Article 22 – Cultural, Religious and Linguistic Diversity”, The EU Charter of Fundamental Rights, Hart Publishing, 2014, 611. lpp.). Tā kā saistībā ar šo secinājumu par pirmo minēto normu var apgalvot, ka tajā ir paredzēts pienākums rīkoties (respektēt valodu daudzveidību), savukārt otrajā – pienākums atturēties no rīcības (nediskriminēt, tostarp valodas dēļ), es ierosinu pārlietu nekavēties pie šā nošķiruma.

58 Skat. sprieduma 73.–77. punktu.

59 Skat. iepriekš šo secinājumu 60. punktu.

60 Spriedums, 2012. gada 27. novembris, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

61 Skat. iepriekš šo secinājumu 74. punktu.

90. Sākšu ar norādi, ka Tiesa nosprieda, ka, “ja nav speciālu tiesību normu, kas būtu piemērojamas ierēdņiem un darbiniekiem, un ja iestāžu, uz kurām attiecas strīdīgie paziņojumi par konkursiem, iekšējos reglamentos nav attiecīgu tiesību normu, neviens dokuments neļauj secināt, ka attiecības starp šīm iestādēm un to ierēdņiem un darbiniekiem ir pilnībā izslēgtas no Regulas Nr. 1 piemērošanas jomas”. Tālāk Tiesa norādīja, ka “a fortiori *tas pats attiecas uz attiecībām starp iestādēm un atklāto konkursu kandidātiem, kuri parasti nav nedz ierēdņi, nedz darbinieki*”⁶².

91. Turpinot jānorāda, ka Civildienesta noteikumu teksta analīze – no kuras izriet, ka to 1. pantā ir noteikts, ka tie attiecas uz “Savienības ierēdņiem”, un 1.a pantā ir definēts, ka Savienības ierēdnis ir “jebkura persona, kura [..] ir iecelta [..] pastāvīgā amatā”, – sākotnēji liek domāt par to, ka noteikumi netiek piemēroti kandidātiem, kuri piesakās uz ierēdņa amatu. Līdzīgi arī PDNK 1. pantā ir noteikts, ka šī kārtība attiecas tostarp uz “līgumdarbiniekiem”, kas 3.a pantā definēti kā “darbinieki, [..] kuri [attiecīgajā iestādē] ir pieņemti uz pilnu darba laiku vai uz nepilnu darba laiku”.

92. Visbeidzot jāuzsver, ka ar Regulas Nr. 1 2. pantu ir īstenots LESD 24. pants. Pēdējā minētā panta formulējums ir plašs un neierobežots. No tā izriet, ka arī 2. pants, manuprāt, nav jāinterpretē sašaurināti un ierobežoti.

93. Šķiet, ka neviens no šiem apsvērumiem neļauj Regulu Nr. 1 interpretēt tādējādi, ka šīs interpretācijas rezultātā tā tiktu ignorēta, tās vietā jebkurā situācijā piemērojot Civildienesta noteikumus. Drīzāk tie norāda uz to, ka Civildienesta noteikumu galvenais mērķis *nav* regulēt attiecības starp iestādēm un *kandidātiem* uz ierēdņa amatu.

94. Tomēr ir acīmredzams, ka Civildienesta noteikumi dažos aspektos ir piemērojami šiem kandidātiem. Piemēram, III sadaļas 1. nodaļa “Iecelšana amatā”, kura ietver 27. un 28. pantu, kā arī III pielikums “Konkursi”. Katrā no tiem ir ietvertas detalizētas normas par šo normu regulētajiem jautājumiem. Dažas no tām ir visumā analogiskas, bet vispārīgāk formulētas normas par veidu, kādā tiek nodarbināti līgumdarbinieki, ir noteiktas PDNK 3. nodaļā “Darba tiesisko attiecību nodibināšana”. Lai gan nevienā no minēto normu komplektiem nav regulētas prasības par valodu, tomēr dažkārt Regula Nr. 1 un Civildienesta noteikumi tādējādi var pārklāties.

95. Ir vērts šo pārklāšanos aplūkot detalizētāk. Pirmkārt, manuprāt, Regula Nr. 1 nepārstās būt piemērojama personai, kura kļūs par Eiropas Savienības ierēdņi vai darbinieku, visos ar iecelšanu amatā saistītajos aspektos. Tādējādi es uzskatu, ka 2. un 3. pants attiecīgi arī turpmāk tiks piemēroti sarakstei, ko šī persona nosūtīs vai saņems, *rīkojoties kā privātpersona*. Līdzīgi arī ES iestādes saskaņā ar 6. pantu pieņemtais reglaments var ietekmēt šo personu pēc viņas iecelšanas amatā.

96. Tomēr ir skaidrs, ka Regulas Nr. 1 2. pants netiks piemērots saziņai starp personu, kas rīkojas savu profesionālo pienākumu ietvaros, un iestādi brīdī, kad šī persona būs stājusies amatā kā iestādes ierēdnis vai kā darbinieks. Tiktāl, ciktāl tas ir būtiski un lietderīgi, šai saziņai tiks piemēroti Civildienesta noteikumi.

97. Vai var apgalvot, kā tas tika ieteikts tiesas sēdē, ka Civildienesta noteikumi faktiski var tikt piemēroti, izslēdzot Regulas Nr. 1 piemērošanu, kādā agrākā laika posmā, proti, dienā, kad attiecīgā persona ir iesniegusi savu pieteikumu uz ierēdņa vai darbinieka amatu?

98. Es tā neuzskatu.

62 Skat. sprieduma 68. un 69. punktu (izcēlums mans).

99. Ir jāņem vērā Regulas Nr. 1 2. panta mērķis. Šis noteikums attiecas uz dokumentiem, proti, rakstisku saziņu, nevis, piemēram, telefonisku vai cita veida mutisku komunikāciju. Ņemot vērā tās raksturu, ir jāpieņem, ka saziņa rakstveidā ir īpaši svarīga personai, kas šādu saziņu ir uzsākusi. Tādēļ skaidra jēgas izteiksme ir būtiska. Raugoties no šāda skatupunkta, spēja sazināties dzimtajā valodā ir ārkārtīgi svarīga. Tā kā kandidāts var vēlēties apspriest vai uzdot kādu jautājumu rakstiski arī pēc tam, kad viņš ir iesniedzis savu pieteikumu, manuprāt, nav iemesla, kādēļ 2. panta attiecībā uz viņu nebūtu piemērojams arī pēc pieteikuma iesniegšanas un līdz brīdim, kad viņš stāsies amatā.

100. Manuprāt, šis arguments ir jo vairāk piemērots gadījumā, ja Tiesa atbalstīs manis secināto, ka atbilstošs līmenis, lai atzītu, ka autovadītājiem ir “pietiekama” otrās valodas prasme, ir A2 līmenis, nevis uzaicinājumā kandidātiem norādītais B2 līmenis⁶³. Tomēr es vēlos skaidri norādīt, ka es neuzskatu, ka šis jautājums ir noteicošais konkrētajā lietā.

101. Kopumā es uzskatu, ka dažos gadījumos jautājums par Regulas Nr. 1 un Civildienesta noteikumu pārklāšanos nav būtisks vai ir pat mazsvarīgs. Šādas pārklāšanās vai nu nebūs, vai arī attiecīgo normu teksts abos regulatīvajos instrumentos būs līdzīgs. Citos gadījumos abu normu komplektu piemērošana var novest pie tā paša rezultāta, tikai pa citu ceļu. Tā tas notika lietā Itālija/Komisija⁶⁴, un iepriekš norādīto apsvērumu dēļ es ierosinu atzīt, ka tā tas ir arī šajā lietā⁶⁵.

102. Ko darīt gadījumā, ja starp tiem ir kolīzija? Šādā gadījumā es iesaku ņemt vērā Tiesas šajā lietā skaidri sniegtās norādes, ka Regula Nr. 1 *ir vispārēji* piemērojama norma kandidātiem, kuri piedalās konkursos vai, plašākā nozīmē – arī atlases procedūrās⁶⁶, tādējādi, pirmkārt, attiecīgās Civildienesta noteikumu normas ir jāinterpretē pēc iespējas tuvāk Regulas Nr. 1 tekstam un mērķim, lai sasniegtu rezultātu, kuru iecerēts sasniegt ar šo aktu. Ja tas nebūtu iespējams, tad es tomēr uzskatu, ka priekšroka pēc iespējas ir jādod tādai normai, kurai ir ciešākā un reālākā saistība ar konkrēto situāciju. Ja Civildienesta noteikumos ir noteikta īpaša kārtība, kas regulē konkrētu attiecību aspektu starp iestādi un personu, kura kandidē uz ierēdņa amatu, prevalēs noteikumi, kas regulē šo īpašo kārtību⁶⁷.

103. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es uzskatu, ka Spānijas pirmais prasības pamats ir jāapmierina.

Par otro pamatu – PDNK 82. panta pārkāpumu, pieprasot kandidātiem “pietiekamas” kādas citas Eiropas Savienības oficiālās valodas prasmes, lai gan tās nav nepieciešamas viņu amata pienākumu izpildei vai, pakārtoti – bez nepieciešamības šo valodas prasmi noteikt B2 līmenī

104. Šis prasības pamats galvenokārt ir saistīts ar to, kā būtu jāinterpretē PDNK 82. panta 3. punkta e) apakšpunkts, kurā ir noteikts, ka līgumdarbinieku var pieņemt darbā vienīgi ar nosacījumu, ka viņš pierāda, ka viņam ir labas kādas oficiālās valodas zināšanas un “apmierinošas” kādas citas oficiālās valodas zināšanas “apjomā, kas vajadzīgs viņa pienākumu veikšanai”.

63 Skat. tālāk šo secinājumu 127. punktu.

64 Spriedums, 2012. gada 27. novembris, C-566/10 P, EU:C:2012:752. Skat. iepriekš šo secinājumu 74. punktu.

65 Skat. iepriekš šo secinājumu 75.–83. punktu.

66 Skat. iepriekš šo secinājumu 90. punktu.

67 Pilnības labad es vēlos piebilst, ka, manuprāt, tā ir uzskatāma par vispārējo tiesību normu, nevis *lex specialis* piemērošanu. Regulas Nr. 1 piemērošanas joma ir fundamentāli atšķirīga no Civildienesta noteikumu piemērošanas jomas. Pirmais minētais tiesību akts nosaka noteikumus par valodu lietojumu ES iestādēs to saziņai ar ES pilsoņiem. Otrais minētais ietver noteikumus, kuru mērķis ir regulēt attiecības starp šīm iestādēm un ierēdņiem un darbiniekiem, kas strādā šajās iestādēs. Manuprāt, nav pamatoti atzīt, ka Civildienesta noteikumi ir *lex specialis* attiecībā pret *lex generalis*, kas noteiktas Regulā Nr. 1. Citādākam atsaucei skat. mana kolēģa ģenerāldokvāta M. Bobeka secinājumus lietā C-621/16 P Komisija/Itālija, 144.–151. punkts).

105. Šo prasības pamatu ērtības labad var sadalīt divās daļās. Pirmajā daļā Spānija norāda, ka 82. panta 3. punkta e) apakšpunkts nav jāizprot tādējādi, ka otrās valodas prasme ir nepieciešama visos gadījumos. Otrajā daļā Spānija apgalvo, ka pat gadījumā, ja šī norma būtu interpretējama tādējādi, ka otrās valodas prasme ir nepieciešama visos gadījumos, vai arī tā būtu jāsaprot tādējādi, ka otrās valodas prasme ir nepieciešama konkrētajā atlases procedūrā, valodas prasmes līmenis nav jānosaka B2 līmenī un ka atbilstošāks būtu zemāks līmenis.

106. Prasības pamata pirmajā daļā Spānijas nostāja ir tāda, ka 82. panta 3. punkta e) apakšpunkts ir jāizprot tā, ka vārdkopa “apjomā, kas vajadzīgs viņa pienākumu veikšanai” nozīmē, ka nepieciešamība pēc otrās valodas pastāv tikai tiktāl, ciktāl konkrētā amata ieņemšanai šādas zināšanas ir nepieciešamas. Spānija apgalvo, ka konkrētajā gadījumā šādas zināšanas nav nepieciešamas, jo veiksmīgo kandidātu galvenais pienākums ir transportlīdzekļa vadīšana. Tā arī vērš uzmanību uz uzaicinājumā kandidātiem sniegto atsauci⁶⁸ par vienas vai vairāku citu valodu prasmi A2 līmenī, kuras nav pirmā vai otrā valoda, kuras kandidāti norādījuši savā pieteikumā, kas Spānijas ieskatā prasību par angļu, franču vai vācu valodas prasmi B2 līmenī padara nevajadzīgu.

107. Savā atbildē Parlaments norāda, ka Spānija nav pareizi interpretējusi 82. panta 3. punktu un ka otrās valodas prasmes ir gan nepieciešamas.

108. Šajā kontekstā ir jānorāda, ka Civildienesta noteikumu 28. panta f) punkta (kurā regulēta ierēdņu iecelšana amatā), PDNK 12. panta 2. punkta e) apakšpunkta (kas piemērojams pagaidu darbiniekiem) un PDNK 82. panta 3. punkta e) apakšpunkta (kas attiecas uz līgumdarbiniekiem) formulējums ir identisks. Lai gan Parlamentam un Padomei būtu bijušas iespējas noteikt zemākus vai citādus standartus attiecībā uz pēdējām divām minētajām kategorijām, ir acīmredzams, ka tie izlēma tā nedarīt.

109. Tiesa, starp pirmo un pēdējām divām kategorijām pastāv atšķirības valodas prasmju prasību ziņā tiktāl, ciktāl Civildienesta noteikumu 45. panta 2. punktā, kas ir piemērojams tikai ierēdņiem, ir noteikts, ka “pirms ierēdņu pirmā paaugstinājuma amatā pēc iecelšanas amatā ierēdņiem nepieciešams pierādīt spējas strādāt kādā no [LESD] 55. panta 1. punktā minētajām trešām valodām”.

110. Tomēr es neuzskatu, ka šis papildu noteikums nozīmētu, ka noteikumi par valodu zināšanām darbā pieņemšanas brīdī ir jāiztulko citādi atkarībā no tā, vai kandidāts pretendē uz ierēdņa vai cita darbinieka vietu. Es to drīzāk izprotu tā, ka tas pastiprina noteikumu, ka iestāžu politikai ir jābūt tādai, ka visiem, kurus šī iestāde ir pieņēmusi darbā, ir jābūt vismaz divu oficiālo valodu zināšanām. Civildienesta noteikumu 45. panta 2. punkts pēc savas būtības nevar tikt piemērots citiem darbiniekiem, jo noteikumi par paaugstināšanu amatā uz viņiem neattiecas.

111. No iepriekš minētā, manuprāt, var secināt, ka PDNK 82. panta 3. punkta e) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka visiem kandidātiem, kas pretendē uz tādu amata vietu iestādē, kas paredzēta pārējiem darbiniekiem, ir jāpierāda, ka viņi pārvalda vismaz divas oficiālās valodas. Šis noteikums nevar tikt tulkots tā, ka prasības par otrās valodas zināšanām ir piemērojamas tikai tad, ja šīs zināšanas ir nepieciešamas kandidāta darba pienākumu izpildei. Spānijas argumenti šajā sakarā tātad ir noraidāmi.

112. Saistībā ar Spānijas apgalvojumiem par uzaicinājumā kandidātiem ietvertu norādi par kādas citas oficiālās valodas zināšanām A2 līmenī ir jānorāda, ka ir grūti izprast dalībvalsts nostāju. Tomēr es sliecos piekrist Parlamentam, ka uzaicinājums nav interpretēts pareizi, jo uzaicinājumā ir norādīts tikai tas, ka kandidātu, kuriem ir vienas vai vairāku oficiālo valodu prasmes, zināšanas var tikt pārbaudītas. Tas nav jāsaprot kā mēģinājums ieviest vēl vienu ar valodas prasībām saistītu elementu, kuram ir jāatbilst katram kandidātam.

68 VII sadaļa, 10. punkts.

113. Visu iepriekš minēto apsvērumu dēļ es uzskatu, ka šī pamata pirmā daļa ir noraidāma.

114. Saistībā ar pamata otro daļu Spānija apgalvo, ka pat gadījumā, ja var tikt pieprasītas otras oficiālās valodas prasmes, ir patvalīgi un nepamatoti noteikt tās B2 līmenī. Ņemot vērā pienākumus, kuri autovadītājiem būs jāpilda pēc viņu pieņemšanas darbā un kuri norādīti sarakstā, kas atrodams uzaicinājuma kandidātiem II sadaļā, jebkura atsauce uz dienesta interesēm ir objektīvi jāpamato. Šeit es vēlos uzsvērt, ka PDNK 80. panta 2. punktā I funkciju grupai noteiktie pienākumi lielā mērā atšķiras no citām funkciju grupām noteiktajiem pienākumiem.

115. Parlaments apgalvo, ka B2 līmenis tradicionāli tiek uzskatīts par tādu, kas nozīmē “apmierinošas zināšanas”, un kā tāds tas tiek izmantots konkursos un citās atlases procedūrās. Šis līmenis turklāt esot samērīgs ar dienesta vajadzībām, jo pienākumi, kuri būs jāpilda veiksmīgajiem kandidātiem, nav ierobežoti ar tiem, kas noteikti uzaicinājumā kandidātiem⁶⁹, un šajā uzaicinājumā norādītais pienākumu saraksts esot orientējošs, nevis izsmēlošs.

116. Sākumpunkts jebkurai turpmākai šī prasības pamata analīzei ir pareiza izpratne par to, ko nozīmē “apmierinošas kādas citas Savienības valodas zināšanas apjomā, kāds vajadzīgs viņa pienākumu veikšanai” saskaņā ar PDNK 82. panta 3. punkta e) apakšpunktā norādīto.

117. Manuprāt, tiktāl, ciktāl Parlaments argumentē, ka B2 līmenis ir pieņemams (faktiski) bez papildu paskaidrojuma tāpēc, ka B2 līmenis atspoguļo “tradicionālo” izpratni par “apmierinošām” valodas prasmēm, šis arguments ir noraidāms.

118. Pirmkārt, uzsverot vienu vārdu (“apmierinošas”), Parlaments neņem vērā pārējo normas tekstu, atbilstoši kuram kandidātam ir jāpierāda savas zināšanas “apjomā, kas vajadzīgs viņa pienākumu veikšanai”. Pienākumi, kuri ir jāveic kandidātiem, kuri ir veiksmīgi izturējuši kādu atlases procedūru, pēc to rakstura var būtiski atšķirties no pienākumiem, kas noteikti citā atlases procedūrā. Tādējādi ir tikai loģiski, ka prasības visos gadījumos nevar būt vienādas.

119. Otrkārt, Parlamenta arguments būtu pārlicinošāks, ja vārds “apmierinošas” būtu jebkādi saistīts ar Eiropas vienotā valodu prasmes līmeņa noteikšanas sistēmā norādītajām kategorijām⁷⁰. Tomēr šādas saistības nav. Saskaņā ar šo sistēmu zināšanu līmeņi ir iedalīti trīs galvenajās grupās, proti, “pamatlīmenis” (A līmenis), “vidējais līmenis” (B līmenis) un “augstākais līmenis” (C līmenis). Šīs kategorijas sevī iekļauj objektīvus novērtējumus. Kategorija “apmierinošas” savukārt ir subjektīvs novērtējums. Lai šāda kategorija iegūtu nozīmi, tā ir jābalsta uz kādu pasākumu, kas savukārt var tikt novērtēts. Manuprāt, šo kritēriju atspoguļo ar konkrēto amatu saistītās vajadzības. Vienas mērauklas izmantošana šajā kontekstā ir pilnībā nepiemērota.

120. Respektējot Parlamenta apgalvojumu, ka valodas prasību noteikšana B2 līmenī katrā ziņā ir attaisnojama ar dienesta interesēm, ir jāatzīst, ka Tiesa patiešām ir piekritusi, ka ar minētajām interesēm var tikt pamatots tas, kas citādi būtu atzīstams par diskrimināciju valodas dēļ. Tomēr vienlaikus jānorāda, ka Tiesa ir arī norādījusi, ka šīm interesēm ir jābūt objektīvi pamatotām un prasītajam valodu zināšanu līmenim ir jābūt samērīgam ar patiesajām dienesta vajadzībām⁷¹. Šajā ziņā Tiesa ir norādījusi, ka jebkura atšķirīga attieksme nedrīkst pārsniegt noteiktā mērķa sasniegšanai vajadzīgo un ka iestādēm ir jālīdzsvaro leģitīmais mērķis, kas attaisno attiecīgo ierobežojumu, ar mērķi noteikt spējīgākos kandidātus⁷².

69 Skat. iepriekš šo secinājumu 25. punktu.

70 Skat. iepriekš šo secinājumu 45. un nākamos punktus.

71 Spriedums, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisija, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 88. punkts.

72 Šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisija, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 93. un 94. punkts.

121. Saistībā ar jautājumu par leģitīma mērķa esamību es jau iepriekš esmu secinājusi, ka kandidātiem ir jāpierāda otras oficiālās valodas prasmes⁷³. Manuprāt, nav nekā nesamērīga tajā, ka šīs prasmes tiek mēģināts izvērtēt attiecībā pret pieņemtu kritēriju. Tomēr tas nenozīmē, ka prasītais valodas prasmes līmenis pat par sevi ir samērīgs, un, manuprāt, Parlamentam ir pienākums pierādīt savu argumentu, ka B2 līmeņa noteikšana ir attaisnojama. Šajā kontekstā Spānija pareizi norāda, ka veiksmīgo kandidātu galvenie pienākumi ietver transportlīdzekļa vadīšanu, proti, viņiem ir jābūt *prasmīgiem un profesionāliem autovadītājiem*. Šādos apstākļos saprātīgi var norādīt, ka no šiem kandidātiem prasīt papildus vēl arī to, ka viņiem ir jāiegūst valodas prasmes B2 līmenī, kuru iegūšanā ir jāiegulda stundu skaits, kas trīskārt pārsniedz stundu skaitu, kas nepieciešams profesionāla autovadītāja prasmju iegūšanai⁷⁴, ir, maigi sakot, ekstravaganti. Vēl jo vairāk, lai pieprasītu, ka personai, kurai pēc tās pieņemšanas darbā alga tiks maksāta I funkciju grupai noteiktajā līmenī⁷⁵, ir jāveic finansiāli ieguldījumi valodu kursos, kas nepieciešami, lai iegūtu valodas prasmes B2 līmenī, ir nepieciešams sevišķs pamatojums.

122. Kādi pienākumi tad būs jāveic darbā pieņemtajiem autovadītājiem? Uzaicinājuma kandidātiem II sadaļā norādītajā sarakstā, loģiski, ir uzsvērti tādi darba aspekti, kas saistīti ar transportlīdzekļa vadīšanu, vai pienākumi, kas cieši saistīti ar transportlīdzekļa vadīšanu. Dažu darba pienākumu izpildē, piemēram, preču, dokumentu un pasta transportēšanā, kā arī veicot iekraušanu un izkraušanu no transportlīdzekļa, būs minimāla vai pat nekāda saskarsme ar citiem cilvēkiem⁷⁶. Citu pienākumu izpildei, piemēram, prominentu Eiropas Parlamenta personu, ierēdņu un citu darbinieku pārvadāšanai, kā arī apmeklētāju pārvadāšanai, var būt nepieciešama spēja sazināties. Jāuzsver, ka pirmie no minētajiem uzdevumiem būs jāpilda “galvenokārt Briselē, Luksemburgā un Strasbūrā, kā arī citās dalībvalstīs un trešās valstīs”.

123. Tomēr Parlaments apgalvo, ka nav pietiekami pamatoties tikai uz uzaicinājumā kandidātiem norādīto pienākumu sarakstu, lai gūtu pilnīgu priekšstatu par veicamajiem pienākumiem. Šim sarakstam esot tikai indikatīvs raksturs. It īpaši no autovadītājiem varot tikt prasīts, lai viņi sagaida savus pasažierus un atbild uz viņu uzdotajiem jautājumiem. Tāpat viņiem esot jāizprot vidējā posma vadības sniegtie norādījumi, kā arī jābūt spējīgiem sazināties ar virkni citu amatpersonu, piemēram, ar policijas darbiniekiem un muitas ierēdņiem.

124. Šajā saistībā man ir divas piezīmes. Pirmkārt, ja Parlaments uzskata, ka attiecīgais uzdevums ir svarīgs veicamo pienākumu ziņā, būtu saprātīgi sagaidāms to norādīt starp darba pienākumiem, piemēram, uzaicinājuma kandidātiem II sadaļā iekļautajā sarakstā. Nepietiek ar Parlamenta norādi vien, ka, ņemot vērā, ka saraksts nav izsmēlošs, no kandidātiem būtu saprātīgi sagaidāma arī citu pienākumu izpilde. Kandidātiem ir tiesības paļauties uz uzaicinājumā izteikt ieinteresētību norādīto informāciju, pieņemot lēmumu par to, vai iesniegt pieteikumu dalībai attiecīgajā atlases procedūrā⁷⁷.

125. Vienlaikus šādā sarakstā, kurā pirms pienākumu uzskaites ir norādīts, ka tas ir “for guidance” [kā vadlīnijas], nebūtu arī jānorāda veicamo pienākumu sīkākie aspekti. Kandidātiem ir jāsaprot, ka papildus sarakstā norādītajiem pienākumiem var būt arī citi pienākumi. Šajā ziņā būtu saprātīgi sagaidāms, ka, piemēram, pārvadājot pasažierus, autovadītājam ir jābūt spējīgam ar viņiem sazināties, kā arī viņam ir jābūt spējīgam sazināties ar policistu, kurš apturējis viņa vadīto automašīnu. Tādēļ rodas jautājums, kāda līmeņa valodas zināšanas šādā gadījumā būtu saprātīgi sagaidāmas.

73 Skat. iepriekš šo secinājumu 110. punktu.

74 Skat. iepriekš šo secinājumu 46. un 47. punktu.

75 Pašreizējie līgumdarbinieku algu līmeņi ir norādīti https://epso.europa.eu/help/faq/2228_en.

76 Tiklīdz, ciktāl šie pienākumi ir jāveic pašiem autovadītājiem. Skat. tālāk šo secinājumu 141. punktu.

77 Skat. pēc analogijas spriedumu, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisija, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 92. punkts.

126. Saistībā ar iekšējo saziņu PDNK 80. pantā norādītie I funkciju grupai noteiktie pienākumi sniedz norādes par to, kā šajā funkciju grupā nodarbinātajiem ir jāpilda savi pienākumi iestādes iekšienē. Šie pienākumi ietver “manuāl[us] un administratīv[us] atbalsta dienesta uzdevum[us], ko veic ierēdņu vai pagaidu darbinieku uzraudzībā”. Šādā gadījumā ir grūti iedomāties, ka B2 līmeņa valodas prasmes, proti, “spēj saprast galveno sarežģītos tekstos gan par konkrētiem, gan abstraktiem tematiem”, būtu objektīvi nepieciešamas šo pienākumu izpildei. A2 līmenis – “spēj saprast atsevišķus teikumus un bieži lietotus izteicienus par aktuāliem sadzīves jautājumiem” – būtu atbilstošs līmenis.

127. Saistībā ar sazināšanos ar citām personām ārpus iestādes, piemēram, iepriekš šo secinājumu 122. punktā norādītajiem pasažieriem, policijas darbiniekiem un muitas ierēdņiem, ir vērts atcerēties, ka, izvērtējot samērīgumu, ir jāņem vērā, vai konkrētā prasība ir gan piemērota, gan vajadzīga. Lai gan autovadītāja darbā var būt brīži, kad B2 līmeņa valodas prasmes vai pat augstāka līmeņa valodas prasmes, ja attiecīgais jautājums ir patiesi sarežģīts, var būt *noderīgas*, tas nebūt nenozīmē, ka šāda līmeņa valodas prasmes ir “vajadzīgas”. Tādējādi, manuprāt, A2 šajā kontekstā ir gan piemērots, gan vajadzīgs līmenis.

128. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, manuprāt, Spānijas otrā pamata otrā daļa ir jāapmierina.

Par trešo un ceturto pamatu – Regulas Nr. 1 1. un 6. panta, Hartas 22. panta, Civildienesta noteikumu 1.d panta 1. un 6. punkta, kā arī PDNK 82. panta pārkāpumu, ierobežojot otrās valodas izvēli atlases procedūrā līdz trīs valodām (trešais pamats) un ierobežojot otrās valodas izvēli tikai par labu angļu, franču un vācu valodai (ceturtais pamats)

129. Ar šiem diviem pamatiem, kurus labāk apskatīt kopā, Spānija būtībā apgalvo, ka nav tiesiska pamata uzaicinājumā kandidātiem ierobežot otrās valodas izvēli līdz trīs valodām un angļu, franču un vācu valodas noteikšana par obligātām katrā ziņā ir patvaļīga. Tā apgalvo, ka nav leģitīma mērķa, kas pamatotu šādu ierobežojumu, un, pat pieņemot, ka šāds leģitīms mērķis pastāv, šāda prasība neesot bijusi samērīga, un neesot ņemta vērā vajadzība atlasīt spējīgākos kandidātus.

130. Parlaments, lai gan atzīstot, ka jebkuram apsvērumam, kas balstīts uz dienesta interesēm, ir jābūt objektīvi pamatotam un samērīgam, vienlaikus norāda, ka nepieciešamība, lai kandidāti savus pienākumus sāktu pildīt nekavējoties, ir šāds pamatojums. Tā kā – kā tas bija norādīts arī uzaicinājumā kandidātiem – angļu, franču un vācu valoda ir valodas, kas Parlamentā tiek visbiežāk izmantotas gan iekšējai, gan ārējai saziņai, gan arī dokumentu apstrādei, tad prasība, ņemot vērā IV sadaļas C daļā norādīto statistiku, esot pamatota. Esot veikta līdzsvara starp dienesta interesēm un kandidātu vajadzībām un spējām pārbaude, jo bija jāgarantē, ka kandidāti pārvalda vismaz vienu no šīm valodām. Vajadzība, lai kandidāti būtu spējīgi nekavējoties sākt savu pienākumu izpildi, esot īpaši svarīga līgumdarbinieku gadījumā, jo viņi tiek nodarbināti tikai uz ierobežotu laika periodu.

131. Spānija savu trešo un ceturto prasības pamatu pamato ar i) Regulu Nr. 1, ii) Hartu un iii) Civildienesta noteikumiem un PDNK. Spānijas apgalvojumu galvenais aspekts ir varbūtēja diskriminējoša attieksme valodas dēļ. Ja šāda diskriminācija tiktu konstatēta, tā izrietētu no prasībām, kas saistītas ar kandidātu kā līgumdarbinieku stāvokli pēc viņu pieņemšanas darbā. Tādējādi, manuprāt, galvenais jautājums šajos prasības pamatos ir Hartā ietvertie noteikumi par diskrimināciju un, vēl jo vairāk, šo noteikumu skaidrais atspoguļojums PDNK 80. panta 4. punktā. Tādēļ savā turpmākajā analizē es pievērsīšos tieši šim aspektam.

– *Leģitīma mērķa neesamība*

132. Es iepriekš atsaucos uz Civildienesta noteikumos un PDNK ietvertu ierēdņiem un citiem darbiniekiem adresēto prasību par divu oficiālo valodu zināšanām kā uz politisku lēmumu⁷⁸. Nav tādu *travaux préparatoires*, kas varētu izskaidrot šādas politikas pastāvēšanas pamatojumu. Tomēr manā ieskatā šo politiku var vislabāk izprast, ņemot vērā situāciju 1962. gadā, kad tika pieņemti Civildienesta noteikumi. Ir svarīgi atcerēties, ka tajā laikā bija tikai četras oficiālās valodas, turklāt trijās no sešām sākotnējām dalībvalstīm franču valoda tika lietota kā vienīgā valoda vai kā viena no biežāk lietotajām valodām. Šajā kontekstā var viegli saprast, ka tiesību akta sagatavotāji vēlējās nepieļaut, ka iestādes galvenokārt būtu franciski runājošas līdz pat tādām līmenim, ka liela daļa šo iestāžu ierēdņu un darbinieku runātu tikai franču valodā. Tādēļ bija jāpieprasa vēl kādas citas valodas zināšanas⁷⁹. Šādu pieeju tādējādi drīzāk varēja uzskatīt par iekļaujošu, nevis izslēdzošu.

133. Tāpat jāuzsver, ka saskaņā ar iepriekš norādīto⁸⁰ Tiesa ir atzinusi, ka neviena iestāde nav izmantojusi Regulas Nr. 1 6. pantā noteikto iespēju pieņemt reglamentus, kuros būtu noteikts, kuras oficiālās valodas ir lietojamas īpašos gadījumos. Civildienesta noteikumos un PDNK par šo jautājumu nekas nav teikts – citiem vārdiem, šajos tiesību aktos nav norāžu par to, kas ir jāņem vērā, lai ierobežotu valodas izvēli. Attiecīgi nav skaidru kritēriju, kas varētu tikt ņemti vērā, lai ierobežotu šo valodas izvēli līdz uzaicinājumā norādītajām trīs valodām vai līdz citām oficiālajām valodām⁸¹.

134. Tomēr Tiesa katrā ziņā ir ļoti skaidri piekritusi, ka tādi ierobežojumi, kādi ir noteikti uzaicinājumā kandidātiem, konkrētos gadījumos var būt attaisnojami. It īpaši Tiesa ir nospriedusi, ka dienesta intereses var būt vērā ņemams leģitīms mērķis Civildienesta noteikumu 1.d panta 6. punkta izpratnē, kas ļauj noteikt ierobežojumus, neraugoties uz šā paša panta 1. punktā noteikto aizliegumu, tostarp saistībā ar valodu. Tomēr ir nepieciešams, lai tam būtu objektīvs pamatojums, un ierobežojumam ir jābūt samērīgam⁸². Tādējādi jautājums ir par to, vai šādi ierobežojumi var tikt noteikti konkrētajā lietā.

135. Samērīguma jautājumiem es pievērsīšos vēlāk⁸³, bet šobrīd es vēlētos norādīt, ka gan saistībā ar šo jautājumu, gan jautājumu par to, vai pastāv objektīvs pamatojums, konkrētajā lietā pierādīšanas pienākums ir Parlamentam, jo tas ir lietas dalībnieks, kurš mēģina pamatot atkāpi no vispārējā diskriminācijas aizlieguma principa. Tādējādi ir svarīgi konstatēt, vai Parlamenta norādītais pamatojums uzaicinājuma kandidātiem IV sadaļas C daļā var būt attaisnojams.

136. Šajā kontekstā Parlaments lielā mērā uzsver vajadzību, lai kandidāti nekavējoties pēc pieņemšanas darbā varētu sākt pildīt savus darba pienākumus. Savai aizstāvībai Parlaments norāda, ka šī vajadzība ir vēl jo lielāka tādēļ, ka līgumdarbinieki, tostarp autovadītāji, tiek nodarbināti uz ierobežotu laika periodu.

137. Manuprāt, šis arguments ir balstīts uz būtisku pārpratumu. Iepriekš es jau norādīju, ka autovadītāji vairs nevar tikt pieņemti darbā kā ierēdņi, jo Civildienesta noteikumos tas ir aizliegts. Viņi tiek pieņemti darbā kā līgumdarbinieki vispārējā kārtībā saskaņā ar PDNK 3.a pantā norādīto⁸⁴. No PDNK 85. panta 1. punkta kļūst skaidrs, ka pēc pirmā līguma pagarinājuma šie darbinieki darbā ir jāpieņem *uz nenoteiktu laiku*. Šajā ziņā viņi tiek pielīdzināti ierēdņiem, ar kuriem dienesta attiecības var tikt izbeigtas tikai saskaņā ar Civildienesta noteikumu 47. pantā noteiktajiem pamatiem, no kuriem galvenie ir atbrīvošana no amata un pensionēšanās. Viņi *netiek* pielīdzināti līgumdarbiniekiem, kuri tiek

78 Skat. iepriekš šo secinājumu 110. punktu.

79 Līdzīga loģika ir arī Civildienesta noteikumu 27. panta pamatā, proti, ka “neviens amats netiek rezervēts kādas konkrētas dalībvalsts pilsoņiem”.

80 Skat. iepriekš šo secinājumu 40. punktu.

81 Skat. spriedumu, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisija, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 83. un 85. punkts.

82 Šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisija, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 87. un 88. punkts.

83 Skat. tālāk šo secinājumu 144.–150. punktu.

84 Skat. iepriekš šo secinājumu 52. punktu. Uzaicinājuma kandidātiem IX sadaļā ir apstiprināts, ka konkrētie darbinieki tiks pieņemti darbā saskaņā ar šo tiesību normu.

pieņemti darbā uz PDNK 3.b panta pamata un kuru nodarbinātības laiks saskaņā ar 88. pantu ir ierobežots uz maksimālo sešu gadu termiņu, bet kas var būt un daudzos gadījumos arī ir īsāks. Tādēļ ir absolūti nepareizi par darbiniekiem šajā konkrētajā lietā runāt kā par tādiem, kas ir nodarbināti tikai uz īsu laika periodu⁸⁵. Parlamenta arguments tādējādi neiztur realitātes pārbaudi.

138. Pat pieņemot, ka prasība būt spējīgiem nekavējoties uzsākt pienākumu izpildi tiek attiecināta uz visiem un jebkura veida darbiniekiem, kurus iestādes pieņem darbā, ir vērts apsvērt, ko šāds izteikums patiesībā nozīmē. Man šķiet pašsaprotami, ka ES iestāde, gluži tāpat kā jebkurš darba devējs, vēlas pieņemt darbā darbiniekus, kuri ir spējīgi sākt pildīt savus pienākumus nekavējoties. Bet minētais nebūt nenozīmē, it īpaši attiecībā uz personām, kuras var tikt nodarbinātas uz nenoteiktu laika periodu, ka tām jau no pirmās darba dienas ir jābūt spējīgām pilnībā izpildīt jebkuru ar šiem pienākumiem saistītu aspektu. Jaunpieņemtajam darbiniekam var tikt nodrošināta apmācība, lai darbinieks visos darba aspektos varētu veikt darba pienākumus vajadzīgajā līmenī, un parasti tā arī tiek nodrošināta.

139. Saistībā ar uzaicinājuma kandidātiem IV sadaļas C daļā norādītajām trīs valodām Parlaments sniedz statistiku, kas pamatota ar valodu zināšanām, kuras darbinieki norādījuši novērtējuma ziņojumos, un saskaņā ar kuru “apmierinošas” angļu valodas zināšanas ir 92 %, franču valodas zināšanas – 84 %, bet vācu valodas zināšanas – 56 % darbinieku. Lai arī šiem skaitļiem pievienotajā tekstā tas nav skaidri norādīts, tiem var būt būtiska nozīme iekšējās saziņas kontekstā. Saistībā ar konkrētā amata pienākumiem Parlaments norāda, ka autovadītāju “galvenais pienākums” pēc viņu pieņemšanas darbā būs deputātu pārvadāšana. Saskaņā ar viņu 2014. gadā apgalvoto 97 % no viņiem saprot angļu valodu, 61 % – franču valodu, bet 37 % – vācu valodu. Ņemot vērā minēto, Parlaments apgalvo, ka šo trīs valodu izvēle ir izskaidrojama ar to, ka “autovadītājiem pēc iespējas lielākā mērā ir jāsazinās ar deputātiem valodā, kuru deputāti pārvalda”. Attiecībā uz diplomātiskā korpusa pārstāvjiem un citām personām Parlaments norāda, ka angļu valoda ir visplašāk lietotā valoda. Parlaments piebilst, ka franču valoda ir visbiežāk runātā valoda gan Briselē, gan Luksemburgā un Strasbūrā, savukārt arī vācu valodai ir liela loma Luksemburgā.

140. Manuprāt, Parlamenta argumentiem trūkst jebkādas vispārējas saskaņotības. Saistībā ar angļu valodas lietošanu iekšējai saziņai var novērot, ka 92 % ir tik tuvi 100 %, ka praksē nebūs novērojamas būtiskas atšķirības. To pašu, lai arī ar ne tik lielu pārliecību, var teikt par franču valodu ar 84 % rādītāju. Bet to pašu nevar apgalvot par vācu valodu ar rādītāju 56 % apmērā. Gadījumā, ja darbā tiks pieņemts kandidāts, kura otrā valoda ir vācu valoda, gandrīz puse no viņa kolēģiem riskē, ka nespēs ar viņu sazināties⁸⁶. Tādējādi nevar apgalvot, ka gadījumā, ja viņš pārvaldīs vienu no šīm trim valodām, veiksmīgais kandidāts noteikti spēs sazināties ar saviem kolēģiem.

141. Attiecībā uz autovadītāju tiešajiem darba pienākumiem Parlaments tiesas sēdē skaidri norādīja, ka, neraugoties uz uzaicinājuma kandidātiem II sadaļā norādīto pienākumu sarakstu, kandidātiem nebūs jāpārvalda pasts, jo tas ietilpst citu Parlamenta dienestu struktūrvienību pienākumos⁸⁷. Jautājumā par to, vai veikt “administratīvus pienākumus un nodrošināt loģistikas atbalstu” nozīmē, ka autovadītājiem būs jāveic lietvedības uzdevumi, Parlaments norādīja, ka viņiem šādi uzdevumi nebūs jāveic un šādu

85 Šis jautājums patiešām ir atspoguļots uzaicinājuma kandidātiem IX sadaļā, kur norādīts, ka otrs liguma pagarinājums ir uz nenoteiktu laiku.

86 Izņemot, protams, ja viņi varēs sazināties viņa dzimtajā valodā.

87 Parlaments tiesas sēdē atzina, ka autovadītāju pienākumu saraksta sagatavošana, Parlamenta vārdiem sakot, ir bijusi “vispārīga”.

uzdevumu izpilde no viņiem var tikt prasīta tikai ārkārtīgi retos izņēmuma gadījumos⁸⁸. Atbildot uz jautājumu, kādēļ kā viena no valodām netiek pieprasīta holandiešu valoda, jo ir acīmredzams, ka tā būtu svarīga, ja pienākumi tiktu pildīti galvenokārt Briselē⁸⁹, Parlaments nesniedza nekādu noderīgu atbildi.

142. Pievēršoties ārējai saziņai, šķiet, ka saistībā ar autovadītāju “galveno pienākumu”, kuru kā tādu ir norādījis Parlaments, proti, deputātu pārvadāšanu, attiecīgais to deputātu rādītājs, kuri saprot angļu valodu, kas turklāt ir atzīta par atbilstošāko saziņai ar apmeklētājiem, ir ļoti augsts, proti, 97%. Par franču valodu ar rādītāju 61% apmērā var apgalvot, ka tā var būt “noderīga”, bet nekādā gadījumā negarantē savstarpēju sazināšanos, savukārt vācu valodas gadījumā, kuras rādītājs ir 37%, 63% pasažieru nespēs sazināties ar autovadītāju. Noteiktā valodu prasība tādējādi zaudē jēgu.

143. No iepriekš minētā ir secināms, ka, lai arī mērķis, iespējams, ir bijis leģitīms, proti, dienesta intereses, manā ieskatā ierobežojumam nav nekāda objektīva pamatojuma. Tam būtu nepieciešams, lai ierobežojums būtu kaut kādā veidā sasaistīts ar reālo situāciju, bet šī elementa, manuprāt, konkrētajā lietā skaidri trūkst.

– Samērīgums

144. Es jau iepriekš otrā pamata kontekstā norādīju, ka, lai konstatētu, vai prasība ir pamatota, ir jāņem vērā ar konkrēto amatu saistītās vajadzības⁹⁰. Manā ieskatā šis princips ir piemērojams arī trešajam pamatam. Tā kā esmu secinājusi, ka uzaicinājumā kandidātiem noteiktajam valodu ierobežojumam nebija objektīva pamatojuma, samērīguma jautājuma izvērtēšana nav obligāta. Tomēr, lai pienācīgi noslēgtu šo jautājumu, es to īsumā aplūkošu.

145. To es darīšu, atsaucoties uz diviem punktiem Tiesas spriedumā lietā Itālija/Komisija⁹¹.

146. Pirmkārt, šā sprieduma 94. punktā Tiesa, atzīstot, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu 27. pantu iestādei pieņemšana darbā ir jāveic tādējādi, lai saņemtu pakalpojumus, ko sniedz “vispējīgākie, visefektīvākie un visgodīgākie ierēdņi”, turpināja ar to, ka šīm iestādēm ir jālīdzsvaro leģitīmais mērķis, kas attaisno konkursa valodu skaita ierobežojumu, ar mērķi noteikt spējīgākos kandidātus.

147. Šajā saistībā Parlaments norāda, ka, ņemot vērā, ka pienākums atlasīt spējīgākos kandidātus ir attiecināms tikai uz ierēdņiem un pagaidu darbiniekiem⁹², saistībā ar līgumdarbiniekiem spējīgāko kandidātu atlasei nav nozīmes.

148. Manuprāt, tas nevar būt pareizi. Ja PDNK nav normu attiecībā uz līgumdarbiniekiem, tas tā ir tāpēc, ka tajos ir atzīts, ka ir iespējami gadījumi, kad šiem darbiniekiem pienākumi ir jāpilda nekavējoties, pamatojoties uz īstermiņa līgumu, un šādā gadījumā jautājums ir nevis par to, “vai šī persona ir vislabākā starp visiem kandidātiem šo pienākumu veikšanai”, bet gan “vai šī persona var

88 Respektējot Parlamenta argumentos norādīto apzīmējumu “dokumentu apstrāde”, ir jānorāda, ka šāda pozīcija no lingvistiskā viedokļa ir savdabīga. Šķiet, ka šis apzīmējums ir lietots EPSO standarta veidlapā, skaidrojot otrās valodas prasību atsevišķos paziņojumos par konkursu. Šādam apzīmējumam būtu zināma jēga, piemēram, pieņemot darbā administratorus. Uzaicinājuma kandidātiem angļu valodas redakcijā šie vārdi ir aizstāti, visticamāk – apzināti, ar vārdiem “ikdienas darbs”. Visticamāk, tas ir izdarīts tādēļ, ka autovadītāju pienākumi ikdienā parasti neietver (vai vispār neietver) dokumentu apstrādi. Tomēr teksta franču un vācu valodas redakcijās šādas izmaiņas nav veiktas – abās ir norādīta atsauce uz “dokumentu apstrādi” (attiecīgi “traitement des dossiers” un “Bearbeitung von Akten”). Tādējādi ne mazākajā mērā nav saprotams Parlamenta nolūks. Tomēr manā ieskatā i) dokumentu apstrāde nūdien neatspoguļo normālu autovadītāja ikdienas pienākumu sastāvdaļu; ii) angļu valodas redakcijā norādītā atsauce uz “ikdienas darbu” būtībā neko nemaina, jo galvenie problēmjautājumi ir saistīti ar valodām, kuras var tikt pieprasītas no veiksmīgajiem kandidātiem, lai viņi spētu pildīt savus pienākumus, un šie aspekti jau ir ietverti tekstā iekļautajās norādēs uz iekšēju un ārēju saziņu.

89 Skat. uzaicinājuma kandidātiem I sadaļu.

90 Skat. iepriekš šo secinājumu 119. punktu.

91 Spriedums, 2012. gada 27. novembris, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

92 Skat. attiecīgi Civildienesta noteikumu 27. pantu un PDNK 12. panta 1. punktu.

veikt šos pienākumus”. Tādēļ ir jāparedz zināms elastīgums. Tas nevar nozīmēt, ka prasība par augstu kvalitāti līgumdarbinieku gadījumā ir atmetama. Ja vien konkrētajos apstākļos tas nav citādi, iestādēm (gluži tāpat kā jebkuram darba devējam) ir jāpieņem darbā spējīgākie darbinieki, gluži tāpat tām ir jāraugās, lai darbinieks būtu augstākajā mērā efektīvs un godīgs. Manuprāt, tas ir pašsaprotami.

149. Otrkārt, Tiesa šī minētā sprieduma 96. un 97. punktā norāda, ka iestādēs nodarbinātajiem ierēdņiem valodas ir “būtisks viņu karjeras aspekts” un ka trešās valodas zināšanas ir svarīgas viņu paaugstināšanai amatā. Tiesa norādīja, ka iestādēm ir jālīdzsvaro leģitīmais mērķis, kas norādīts iepriekš šo secinājumu 146. punktā, un ierēdņu iespējas pēc viņu pieņemšanas darbā iestādēs apgūt dienesta vajadzībām vajadzīgās valodas.

150. Šo argumentāciju nevar pilnībā pārnest uz šo lietu, jo līgumdarbiniekiem paaugstināšana amatā nav paredzēta. Tomēr tas nemazina svaru secinājuma pamatā esošajam argumentam, ka, apsverot, vai ir jānosaka valodas prasības, kādas ir noteiktas šajā lietā, iestādēm vienmēr ir jāpatur prātā iespējamība darbā pieņemtajiem darbiniekiem nodrošināt apmācību, lai viņi iemācītos jaunu valodu vai uzlabotu zināšanas valodā, kuru viņi jau prot. Šajā lietā nekas neliecina par to, ka Parlaments būtu aplūkojis šo jautājumu no šāda skatupunkta.

– *Starpsecinājums par trešo un ceturto pamatu*

151. Trešā pamata būtība ir Spānijas arguments, ka, uzaicinājumā kandidātiem ierobežojot otrās valodas izvēli, Parlaments ir pārkāpis ES tiesību aktus, konkrēti – noteikumu, kas aizliedz diskrimināciju valodas dēļ. Ja ierobežojums nebūtu bijis tik stingrs, būtu bijis iespējams, piemēram, iekļaut spāņu valodu atļauto otro valodu sarakstā.

152. Kā es to esmu norādījusi iepriekš, tāda iestāde kā Parlaments šajā ziņā acīmredzami *var* noteikt ierobežojumus, tomēr ar nosacījumu, ka pastāv objektīvs pamatojums un ka tiek ievērots samērīguma princips⁹³. Ar šiem ierobežojumiem saistītās prasības šajā lietā vai, precīzāk – Spānijas argumenti, ka šīs prasības uzaicinājumā kandidātiem nav ievērotas, ir ceturta pamata priekšmets.

153. Tomēr tiktāl, ciktāl Spānija ar savu trešo pamatu mēģina šajā vienādojumā ieviest papildu elementus, manā ieskatā tas pārsniedz Tiesas kompetences robežas. Prasība ir celta, pamatojoties uz LESD 263. pantu. Šajā normā Tiesai ir piešķirta jurisdikcija “pārbaud[īt] [..] aktu likumību”, tostarp Parlamenta aktu likumību, ja šie akti rada tiesiskas sekas trešām personām. Lai gan pastāv iespējamība, ka uzaicinājums kandidātiem būtu atstājams spēkā, ja otrās valodas izvēle būtu plašāka (vai, gluži otrādi – šaurāka), tas nav jautājums, par kuru Tiesa var izdarīt pieņemumus, un attiecīgi tas nav arī to jautājumu lokā, par kuriem Tiesa var pieņemt nolēmumu⁹⁴.

154. Šā iemesla dēļ es uzskatu, ka trešais pamats ir jānoraida.

155. Savukārt ceturtais pamats iepriekš šo secinājumu 132.–150. punktā norādīto iemeslu dēļ, gluži pretēji, ir jāapmierina.

⁹³ Skat. iepriekš šo secinājumu 134. punktu.

⁹⁴ Skat. arī tālāk šo secinājumu 169. punktu.

Prasījumu tvērums

156. Spānija lūdz ne tikai atcelt pašu uzaicinājumu kandidātiem, bet arī dzēst veiksmīgo kandidātu datubāzi, kas izveidota saskaņā ar uzaicinājuma VIII sadaļu. Tā norāda, ka iekļaušana datubāzē negarantē pieņemšanu darbā un ka tādējādi datubāzes dzēšanas gadījumā netiks pārkāpts tiesiskās palāvības princips. Ja datubāze tiks saglabāta, tiks iemūžināta arī uzaicinājumā kandidātiem pieļautā nelikumība.

157. Parlaments norāda, ka datubāzē iekļauto kandidātu tiesības patiešām aizsargā Spānijas piesauktais princips un ka šāda nostāja ir atspoguļota gan Tiesas, gan Vispārējās tiesas judikatūrā.

158. Lietā Itālija/Komisija Tiesa patiešām ir lēmusi, ka, ņemot vērā kandidātu, kuri piedalījās lietā izvērtētajos konkursos, tiesisko palāvību, konkursu rezultāti nav apstridami⁹⁵. Tādējādi Tiesa atcēla tikai paziņojumus par konkursiem, vienlaikus atstājot spēkā šo konkursu rezultātus.

159. Vispārējā tiesa savos spriedumos ir rīkojusies līdzīgi un konsekventi⁹⁶.

160. Vienā no pirmajiem spriedumiem šo spriedumu virknē⁹⁷ Vispārējā tiesa analizēja to kandidātu stāvokli, kuri piedalījās apstrīdētajā konkursā. Tā īpaši norādīja uz apstākli, ka kandidāti ir ieguldījuši pūles, gatavojoties konkursam, kas tika rīkots uz tāda paziņojuma pamata, kuru viņi uzskatīja par spēkā esošu. Apstāklis, ka ilgu laiku pēc konkursa noslēgšanas šis paziņojums, pamatojoties uz spriedumu, kas pieņemts citā, lai arī līdzīgā lietā, tika atcelts, pamatojoties uz apsvērumiem, ka tas ir prettiesisks, nedrīkst aizskart šo kandidātu tiesisko palāvību⁹⁸.

161. Es izjūtu zināmu solidaritāti ar Vispārējās tiesas minētajā spriedumā ieņemto nostāju. Tomēr manā ieskatā ir būtiski, ka šāds viedoklis ir pieņemts brīdī, kad vēl nebija pagājis pat gads pēc Tiesas sprieduma lietā Itālija/Komisija⁹⁹. Šo secinājumu sagatavošanas laikā ir pagājuši pieci gadi kopš tā brīža. Nevar būt ne runas, ka šī tiesiskā palāvība ilgst mūžīgi. Tādēļ es piekrītu Spānijas nostājai. Tādējādi, atceļot uzaicinājumu kandidātiem, vienlaikus ir dzēšama arī kandidātu datubāze.

Nobeiguma piezīmes

162. Pirms šo secinājumu pabeigšanas es vēlētos norādīt dažus apsvērumus.

95 Spriedums, 2012. gada 27. novembris, C-566/10 P, EU:C:2012:752, 103. punkts.

96 Skat. spriedumus, 2013. gada 12. septembris, Itālija/Komisija, T-142/08, nav publicēts, EU:T:2013:422, 51. punkts; 2013. gada 12. septembris, Itālija/Komisija, T-164/08, nav publicēts, EU:T:2013:417, 51. punkts; 2013. gada 12. septembris, Itālija/Komisija, T-126/09, nav publicēts, EU:T:2013:415, 49. punkts; 2013. gada 12. septembris, Itālija/Komisija, T-218/09, nav publicēts, EU:T:2013:416, 37. punkts; 2013. gada 16. oktobris, Itālija/Komisija, T-248/10, nav publicēts, EU:T:2013:534, 45.–51. punkts; 2015. gada 24. septembris, Itālija un Spānija/Komisija, T-124/13 un T-191/13, EU:T:2015:690, 151. punkts; 2015. gada 17. decembris, Itālija/Komisija, T-275/13, nav publicēts, EU:T:2015:1000, 133. punkts; 2015. gada 17. decembris, Itālija/Komisija, T-295/13, nav publicēts, EU:T:2015:997, 191. punkts; 2015. gada 17. decembris, Itālija/Komisija, T-510/13, nav publicēts, EU:T:2015:1001, 162. punkts, un 2016. gada 15. septembris, Itālija/Komisija, T-353/14 un T-17/15, EU:T:2016:495, 213. punkts.

97 Spriedums, 2013. gada 16. oktobris, Itālija/Komisija, T-248/10, nav publicēts, EU:T:2013:534, 45.–51. punkts.

98 Skat. sprieduma 48. punktu.

99 Spriedums, 2012. gada 27. novembris, C-566/10 P, EU:C:2012:752.

163. Pirmkārt, neraugoties uz garo spriedumu virkni, kas norādīta iepriekš šo secinājumu 95. un 96. zemsvītras piezīmē, šķiet, ka vairākas iestādes¹⁰⁰ ciešā sadarbībā ar EPSO ir turpinājušas rīkot atklātus konkursus un atlases procedūras, kuros būtībā ir noteiktas līdzīgas prasības attiecībā uz kandidātu otro valodu un kuros ir izmantoti attiecīgo paziņojumu un uzaicinājumu izteikt ieinteresētību prasību formulējumiem līdzīgi formulējumi¹⁰¹. Iestādes šādi ir rīkojušās, apzinoties, ka pat gadījumā, ja paziņojums vai uzaicinājums kandidātiem pēc tā apstrīdēšanas ES tiesās tiks atcelts, to sekas, proti, veiksmīgo kandidātu saraksti, paliks spēkā.

164. Eiropas Savienībā, kurā valda tiesiskums, šāda rīcība no konkrētu iestāžu puses izraisa sašutumu. Šāda prakse ir nekavējoties jāpārtrauc.

165. Otrkārt, saistībā ar Parlamenta izvēlētajām valodām, kas uzaicinājumā kandidātiem norādītas kā otrās valodas, ir jānorāda, ka angļu, franču un vācu valodas izvēle nav nekas jauns. Šī valodu kombinācija ir veiksmīgi apstrīdēta vairākās lietās, kuras izskatījusi Tiesa un Vispārējā tiesa¹⁰². Tomēr šķiet, ka vismaz dažos pēdējos konkursos EPSO ir atteicies no šādas pieejas, tā vietā kandidātiem piedāvājot izvēlēties savu otro valodu no jebkurām oficiālajām valodām (turklāt kandidāts var norādīt vairāk nekā vienu valodu). Pēc attiecīgā termiņa beigām piecas valodas, kuras kandidāti būs norādījuši visbiežāk, dienesta vajadzību nolūkā veiktas pārbaudes rezultātā tiks paziņotas kā konkursa otrās valodas. Kandidāti, kuri nebūs norādījuši nevienu no šīm valodām, tiks diskvalificēti¹⁰³. Manuprāt, šādi uz pieprasījumu balstītai sistēmai ir divas priekšrocības. Pirmkārt, iespējams, tā labāk atspoguļo zināšanas, kādas kandidātiem patiešām ir. Otrkārt, tā palīdz izvairīties no (manuprāt, ļoti nopietnas) kļūdas, kas pieļauta šajā lietā, proti, nostiprinot prasību par angļu, franču un vācu valodu kā otrajām valodām, šo valodu lietošana iestādēs nostiprināsies ja ne uz mūžīgiem laikiem, tad vismaz uz ilgstošu laika periodu. Šajā saistībā vēlos norādīt, ka atbilžu rezultāti vienā no šiem konkursiem¹⁰⁴ bija šādi: angļu valoda – 97,86 %, franču valoda – 51,30 %, spāņu valoda – 27,98 %, itāļu valoda – 26,73 %, vācu valoda – 19,33 %¹⁰⁵. Šādi rezultāti, manuprāt, liecina par to, ka nav saprātīgi vācu valodai automātiski piešķirt nozīmīgumu, kāds tai izrādīts iepriekš. Tomēr minētajai metodei manā ieskatā šobrīd ir vismaz viena nepilnība, proti, kandidātiem, kuri gatavojas dalībai konkursā un kuru otrā valoda var nebūt to valodu skaitā, kuras vēlāk tiks izvēlētas konkursā, netiek garantēta nekāda noteiktība. Tomēr šis jautājums lietā netiek izskatīts, un es apzināti neturpināšu to apsvērt tālāk.

166. Runājot vispārīgi, iepriekš šo secinājumu 119. punktā es jau norādīju, ka vispārēja vispārpiemērojama mēraukla nav atbilstoša, lai konkrētajā lietā noteiktu autovadītājiem nepieciešamo valodas prasmju līmeni. Tas pats, manuprāt, ir attiecināms uz veidu, kādā atklātos konkursos un uzaicinājumos izteikt ieinteresētību kopumā tiek noteiktas prasības par valodām.

100 Jāuzsver, ka tas ir, izņemot Eiropas Savienības Tiesu.

101 Skat. iepriekš šo secinājumu 58. punktu.

102 Skat. spriedumu, 2012. gada 27. novembris, Itālija/Komisiju, C-566/10 P, EU:C:2012:752, kā arī 96. zemsvītras piezīmē norādītās lietas.

103 Skat. Paziņojumu par atklāto konkursu EPSO/AD/338/17 – Administratori (AD5) (OV 2017, C 99A, 1. lpp.); Paziņojumu par atklāto konkursu – EPSO/AST-SC/06/17 – Sekretāri/Lietveži (SC 1 un SC 2) (OV 2017, C 377A, 1. lpp.), kā arī Paziņojumu par atklāto konkursu – EPSO/AD/356/18 – Administratori (AD 5) (OV 2018, C 88A, 1. lpp.).

104 EPSO/AD/356/18 – Administratori (AD 5). Skat.

https://epso.europa.eu/apply/job-offers/news/3189_languages-candidates-2018-graduate-administrators-competition_en.

105 Divos pārējos konkursos attiecīgie rādītāji bija šādi: (konkursā EPSO/AD/338/17 – Administratori (AD 5)): angļu valoda – 97,31 %, franču valoda – 52,07 %, spāņu valoda – 27,29 %, itāļu valoda – 26,83 %, vācu valoda – 18,69 % (skat. https://epso.europa.eu/apply/job-offers/news/2533_languages-candidates-graduate-administrators-2017-competition_en) un (konkursā EPSO/AST-SC/06/17 – Sekretāri/Lietveži (SC 1 un SC 2)): angļu valoda – 91,16 %, franču valoda – 56,82 %, itāļu valoda – 31,27 %, spāņu valoda – 26,22 %, vācu valoda – 9,99 % (skat. https://epso.europa.eu/apply/job-offers/news/2893_languages-candidates-secretaries-clerks-2017-competition_en).

167. Tas it īpaši ir attiecināms uz gadījumiem, kad no kandidātiem, ja tos pieņem darbā, tiek prasīts pildīt specifiskus uzdevumus vai uzdevumu kopumu. Tādējādi, ja pieteikumi ir jāiesniedz, lai pieteiktos uz pagaidu darbinieka vietu jaunā struktūrvienībā, kas ir atbildīga par reģionālo attīstību Grieķijas kalnu apgabalos, nebūs grūti pamatot prasību, ka kandidātiem ir jābūt grieķu valodas prasmēm. Līdzīgi būs arī, piemēram, konkursos uz tulkotāja vai jurista lingvista amata vietu, ja viņu darba pienākumos ietilpst tulkošana uz konkrētu valodu.

168. Es saprotu, ka atklāto konkursu gadījumā tas ir grūtāk izdarāms. Tomēr jebkuram ierobežojumam visos gadījumos ir jābūt vērstam uz leģitīmu mērķi un jābūt samērīgam. Šajā kontekstā es vēlos norādīt divus apsvērumus. Pirmkārt, jebkura konkursa vai atlases procedūras primārais mērķis un tādējādi arī jebkuras specifiskas valodas prasības mērķis katrā konkrētā gadījumā ir izvēlēties amatam piemērotākos kandidātus, proti, spējīgākos kandidātus¹⁰⁶. Raugoties no šāda skatupunkta, tās iestādes valodas prasībām, kura vēlas pieņemt darbā kandidātus, vai *EPSO*, kas darbojas kā tā pārstāvēto iestāžu starpnieks, valodas prasībām ir sekundāra nozīme. Šīs prasības ir atbilstoši jāpielāgo primārā mērķa sasniegšanai.

169. Otrkārt, jebkurš lēmumu pieņemšanas process ietver robežu nospraušanu un, manuprāt, uzaicinājums kandidātiem nav jānopeļ tikai tādēļ, ka šajā nolūkā tajā ir noteikta prasība, ka kandidātiem ir jāpārvalda viena no trīs minētajām otrajām valodām. Sarežģītāks ir jautājums par to, kur tad šāda robeža būtu jānovelk. Lai gan ir vēlams noteikt tikai divas valodas, attaisnot šādu izvēli man nešķiet vajadzīgi visos gadījumos, bet, to darot, jebkurā lietā ir jābūt īpašai analīzei un skaidram pamatojumam. Savukārt pārmērīgi augsta rādītāja noteikšana, piemēram, iespēja izvēlēties no vismaz 10 valodām, nebūtu reālistiska. Katrā konkrētajā gadījumā ir rūpīgi jāapsver, kas būtu visatbilstošāk, un gadījumā, ja rādītājs ir samērīgs, tam būtu jābūt arī saprātīgam. Tikai viens piemērs, – ja statistika, uz kuru ir balstīta attiecīgā prasība, uzrāda, ka “A” valodas zināšanas ir 26,3 % respondentu, savukārt “B” valodas zināšanas – 25,7 %, būs grūti vai pat neiespējami pamatot “A” valodas iekļaušanu, bet “B” valodas izslēgšanu.

Tiesāšanās izdevumi

170. Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktu lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, ir jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Ņemot vērā, ka, manuprāt, Tiesai ir jāapmierina Spānijas prasījums attiecībā uz visiem tajā norādītajiem prasības pamatiem, izņemot trešo pamatu, tiesāšanās izdevumus ir jāpiespriež atlīdzināt Parlamentam.

Secinājumi

171. Ņemot vērā iepriekš norādītos apsvērumus, es uzskatu, ka Tiesai būtu:

- jāatceļ uzaicinājums izteikt ieinteresētību “Līgumdarbinieki – I funkciju grupa – Autovadītāji (V/S) – EP/CAST/S/16/2016” un jānosaka pienākums dzēst datubāzi, kas izveidota atbilstoši šā uzaicinājuma VIII sadaļai, un
- jāpiespriež Eiropas Parlamentam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

¹⁰⁶ Skat. Civildienesta noteikumu 27. pantu attiecībā uz ierēdņu pieņemšanu darbā un skat. vispārīgi iepriekš šo secinājumu 148. punktu.

PIELIKUMS

Eiropas Vienotā valodu prasmes līmeņa noteikšanas sistēma

Vispārējā valodas prasmes līmeņu skala

AUGSTĀKAIS LĪMENIS	C2	Spēj viegli saprast faktiski visu dzirdēto un lasīto. Atsaucot atmiņā izteiktos argumentus un viedokļus, spēj secīgā izklāstā apkopot informāciju no dažādiem mutvārdu vai rakstiskiem avotiem. Spēj izteikties spontāni, raiti un precīzi, izšķirot nozīmju nianšes pat complicētās situācijās.
	C1	Spēj saprast dažādas tematikas sarežģītus, garus tekstus un uztvert zemtekstu. Spēj izteikties tekoši un spontāni, īpaši nemeklējot vārdus. Spēj atbilstoši un prasmīgi lietot valodu sociālajā, akadēmiskajā un profesionālajā vidē. Spēj izveidot skaidru, labi strukturētu, detalizētu tekstu par sarežģītiem jautājumiem, labi pārzinot tekstveides principus, lietojot atbilstošus saistījuma un saskaņojuma līdzekļus.
VIDĒJAIS LĪMENIS	B2	Spēj saprast galveno sarežģītus tekstos gan par konkrētiem, gan abstraktiem tematiem, arī diskusijās par profesionāliem jautājumiem savā specialitātē. Spēj sarunāties samērā brīvi un spontāni, tā ka saziņa ar dzimtas valodas runātājiem noris bez savstarpēja sasprindzinājuma. Spēj izveidot skaidru, detalizētu tekstu par dažādiem tematiem, pamatot savu viedokli, izklāstot apspriežamā jautājuma pozitīvās un negatīvās puses.
	B1	Spēj saprast galveno skaidros izteikumus literārā valodā par zināmiem tematiem tekstos, kas saistīti ar darbu, skolu, brīvo laiku utt. Spēj gandrīz vienmēr tikt galā situācijās, kādas var rasties, ceļojot pa vietām, kur runā apgūstamajā valodā. Spēj izveidot vienkāršu, saistītu tekstu par tuviem vai personīgi interesējošiem jautājumiem. Spēj aprakstīt pieredzēto, notikumus, sapņus, cerības un centienus, īsi paskaidrot un pamatot savus uzskatus, plānus.
PAMAT-LĪMENIS	A2	Spēj saprast atsevišķus teikumus un bieži lietotus izteicienus par aktuāliem sadzīves jautājumiem (piemēram, informāciju par sevi un ģimeni, iepirkšanos, tuvāko apkārtni, darba iespējām). Spēj sazināties situācijās, kurās notiek vienkārša informācijas apmaiņa par zināmiem jautājumiem. Spēj vienkāršos vārdos pastāstīt par sevi, tuvāko apkārtni, izteikt savas vajadzības.
	A1	Spēj saprast un lietot vienkāršus izteikumus un elementāras frāzes, lai nodrošinātu konkrētas vajadzības. Prot iepazīstināt ar sevi un iepazīstināt citus, uzdot personīgas dabas jautājumus un atbildēt uz tiem, piemēram, par savu dzīves vietu, pazīstamiem cilvēkiem, par lietām, kas viņam/viņai pieder. Spēj vienkāršā veidā sazināties, ja otrs runā lēnām, skaidri un ir gatavs palīdzēt.